• Kansanvallan ja vapauden asiaa ajava suomenkielinen päivälehti Yhdysvalloissa

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Ainoa työväenliikkeen yleisetuja ja edistystä seuraava suomenkielinen päivälehti Amerikassa

Perjantaina, elokuun 8 p. — Friday, August 8 ORGAN OF THE FINNISH AMERICAN LEAGUE FOR DEMOCRACY—LEADING FINNISH DAILY IN THE U. S.—EST. 1905 48:s vuosikerta — Vol. XLVIII — No. 186 — 1952

Uuden maailmansodan itujen ilmeneminen antaa huolta YK:lle

SUURET JOUKOT 'VALMIINA TAISTELUUN' MOLEMMIN PUOLIN. KOMMUNISTIT HYÖKÄNNEET BORNEOSSA

United Nations, N.Y. — Yhdistyneitten Kansakuntien asioittenseuraajat pitävät silmällä tapahtumien kehitystä Evrosjoen Kreikan puoleisella rannalla ja tiedoittavat huomioistaan, kuulemastaan ja näkemästään tänne, päämajaan. Tilanne tämän Bulgarian—Kreikan rajajoen kohdalla alkoi herättää huomiota ja huolestuneisuutta Kreikan joukkojen pommitettua bulgarialaisten valtaamaa Gamma-nimistä saarta 48-tuntisen ulitmatuminsa päätyttyä.

Bulgarialaiset eivät vastanneet ultimatumiin. Mutta eivät myöskään vastanneet tuleen, vaan luippivat ehkä pakoon jättäen saaren autioksi. Konekivääri- ja mörssäritulta kesti tunnin ajan. Vielä ei ole kyllä tiedettävissä, oliko saarella ainuttakaan bulgarialaista ampumisen alkaessa. Ainakaan niitä ei nähty, mikä tuskin olisi ollut vältettävissä saaren pienuuden ja matkan lyhyyden takia.

Varoitus YK:lle

Salonikista riitapaikalle kiirehtinyt joukko YK:n edustajia lähetti jo aikaisemmin varoituksen päämajaan tänne. Tässä varoituksessa lausuttiin näin: "Kreikan-Bulgarian aseelliset kahakat maitten rajajoella sisältävät vaarallisen tilanteen siemeniä." Kreikan taholla kyllä sanottiin tätä "liian hälyttäväksi" tulkinnaksi.

Tapahtumasta ovat YK:n edustajat lähettäneet viisi kaapelisanomaa kertoen niissä kaikki vaiheet alusta loppuun.

Kreikan edustajat YK:ssa sanovat näyttävän tällä hetkellä siltä kuin tilanne olisi rauhoittumassa, mutta samalla huomauttavat, että Kominform (asioita järjestelevä kommunistinen elin, jonka päämaja on Romaniassa) yksin tietää, leimahtavatko tykit uudelleen, hyökkäävätkö bulgarialaiset toistamiseen suuremmalla joukolla valloittamaan näitä pieniä Kreikalle kuuluneita, maa-alansa puolesta merkityksettömiä saaria mutaisessa joessa. Bulgarian teko on katsottava hyökkäyshalussa tehdyksi, selittää Kreikan hallitus, kuuluvaksi siihen sarjaan hyökkäyksiä, joita Kominformin alainen Bulgaria on läpi vuosien tehnyt Kreikkaa vastaan.

Ne suuret sotavoimat

YK:n edustajajoukon ensimmäiset tiedoitukset eivät olleet perin huolestuttavia, joskin Bulgaria on ennenkin ollut sodan sytyttäneen kipinän antajana. Mutta neljännessä tiedoituksessa oli kasvot totisiksi valahuttava kohta. Siinä m.m. sanottiin:

"Meille on kerrottu suuria aseellisia sotavoimia olevan molemmin puolin valmiina taistelemaan. Kreikan kansallinen armeija aikoo käyttää voimaa Gamma-saaren takaisin valtaamiseksi. Tästä voi olla seurauksena erittäin vaarallinen tilanne. Kreikan hallituksen on kehoitettu ryhtymään tarpeenvaatimiin toimenpiteisiin YK:n nähden, että YK voisi mennä välimieheksi. Suora toiminta YK:n taholta ehkä pelastaisi tilanteen."

Myrskynmerkki Aasiassa

SINGAPORE, elok. 7 p. — Kommunistiset terrorisoijat hyökkäsivät brittiläisen kolonnan klmppuun Sarawak-nimisen kaupungin läheisessä kylässä Borneon pohjoisosassa, kertoo tänään saatu tieto. Aseistettu joukko ryösti ja elämöi tässä Kuchingin maakunnan kylässä samalla levittäen kiihoituslehtisiä, kehoittaen kansaa yhtymään "rauhaa rakentaviin kommunisteihin". Sama joukko nähtävästi tappeli poliisia vastaan, tappaen yhden ja haavoittaen kahta.

Tapahtuma on vähäpätöinen, mutta se voi olla alkuna organisoidulle kommunistien rettelöinnille Borneossa, samantapaiselle kuin on ollut pitemmän ajan käynnissä Malajissa. Tiedoituksessa ei vielä mainita hyökkääjien kansallisuutta, mutta olivat ne puettuja ruskeisiin sotilaspukuihin, käyttivät automaattisia aseita ja ryöstivät liikkeistä $1,300 rahaa. Heidän lehtisissään oli myöjulistus, että he palaavat takaisin ja "keräävät" silloin suuremman summan rahaa.

Sarawakin maakuntahallitus on luvannut $3,000 palkkion sille, joka johtaa viranomaiset roistojen jäljille. Seutu on tähän saakka saanut olla rauhassa kommunisteilta. Brittiläinen hallitus on pitänyt tarkasti silmällä uusia tulokkaita estääkseen rauhaa häiritsevien ainesten pääsyn paikkakunnalle. Sarawak on 500,000 asukkaan maakunta ja 150,000 niistä lukeutuu kiinalaisiin, jotka kontrolloivat kaupan, tuonnin ja viennin.

Borneon tapahtuma on omansa lisäämään aavistusta, että kommunistit ryhtyvät jolloinkin toteuttamaan kaakkoisen Aasian valtausta tosimielessä ensin synnytettyään retteliötä sen kansojen keskuudessa.

Viaton mies kuusi vuotta vankilassa

AUGUSTA, Me. — Kuvernööri Payne ja valtion toimeenpaneva neuvosto "armahtivat" torstaina miehen, joka oli tuomittu vankeuteen toisen miehen rikoksesta. Mies on Edward Hodsdon Presque Islesta. Hänet tuomittiin 15. vuodeksi ja ehti hän olla vankilassa lähes kuusi vuotta suorittamassa raiskausyrityksestä annettua tuomiotaan. Edward Kennison Limestonesta tunnusti kesäkuussa olevansa oikea rikollinen, kertoo Hodsdonin lakimies. Valtiopoliisi Rufus Bernard oli tehnyt kolme vuotta työtä rikoksen selvittelemiseksi.

Hodsdon on kaiken aikaa vakuuttanut syyttömyyttään, ennen ja jälkeen tuomion. Bernard sanoo ruvenneensa epäilemään Kennisonia, mutta ei saanut todisteita eikä tunnustamaan tätä. Mutta kun hänet pidätetiin toisesta rikoksesta, tunnusti hän synnin, josta Hodsdon on kärsinyt rangaistusta.

Pohjois-Korean pommitus innostanee kommunisteja neuvottelemaan rauhasta

SEOUL, elok. 8 p. — (UP) Yhdistyneitten Kansakuntien aloittama systemaattinen Pohjois-Korean pommitus Saksan pommitusta muistuttavalla tavalla, on saanut Kiinan ja Korean kommunistijoukkojen päälliköiden nostamaan kulmakarvojaan ja kysymään itseltään jotakin.

Ilmavoimien johdon taholta ei ole puhuttu mitään, mutta pommitukseen tiedetään ryhdytyn jäykkäniskaisten kommunistien taivuttamiseksi Panmunjomissa. Siellä ne ovat yli vuoden ajan jankanneet kaikesta turhasta, solvanneet ja syyttäneet YK:n sotilasjohtajia, tarkoituksia ja eritoten syyttäneet Amerikkaa ja sen sotilaita vastaan jos millaisia syytöksiä sensijaan, että olisivat vilpittömästi ryhtyneet neuvottelemaan aselevon aikaansaannista ja sodan lopetuksesta.

Mutta kun sadottain pommittajakoneita räjähtävine pommeineen, raketteineen ja tulipommeineen ehtii jatkaa vierailujaan, näkevät kommunistit kirjoituk. seinällä. Niin uskotaan. Ja niin pehmettyään ehkä käsittävät sen, että leikkipelin ja turhan jankkauksen aika on ohitse.

Suuri pommitus alkoi keskiviikkona. Tuhansia pommeja on pudotettu keskuksiin ja paikkoihin, joitten pommituksella on vaikutusta sodan menoon. Luonnollisestikaan suunnitelman yksityiskohdista ei puhuta, mutta sellainen on olemassa ja P-Koreassa on merkitty 78 sellaista sotilaallista maalia, joissa pommittajakoneet vierailevat kuin ehtivät. Asukkaille pudotetuissa lehtisissä niitä kehoitetaan poistumaan pommitettavilta alueilta.

Vihollinen kyllä on lähettänyt MIG-15 jetkoneitaan ahdistamaan pommittajia, mutta amerikkalaiset Saberjetit ovat olleet ympärillä ja tuloksena on 15 venäläisen jetkoneen pudotus ja 19 vioitus neljän päivän aikana. Amerikkalaisten menetyksistä tiedoitetaan viikon vaihteessa. Vihollisen koneita oli ilma täynnä ja seitsemään eri otteeseen niitä vastaan taistelivat amerikkalaiset Saberjetit.

Social Credit puolue voitti Albertassa

EDMONTON, Alta, Canada — Albertan maakunnan vaaleissa pääsi jälleen hallitukseen "sosiaalinen luottopuolue", nimensä mukaisesti toimiva, viidenneksi peräkkäiseksi termiksi, juuri toimitetussa äänestyksessä. Pääministeri E. C. Manningin voitto oli ylivoimainen, sillä hänen puolueensa sai maakunnan 61 istuimesta 41, liberaalit 1, Cooperatiivit 1, itsenäiset yhden ja lopuista 17 ei ole vielä luetteloa.

Mr. Manning täten säilytti määräävän asemansa kuten edellisessä hallituksessa. Hänen ohjelmaansa sisältyy rajoitetun määrän anto luonnonkaasua toisille maakunnille ja Yhdysvalloille. Hänen kilpailijansa vastustivat tätä eivätkä saaneet kansan kannatusta vaikka väittävät, että kaasua ei ole kylliksi Abertan omaakaan tarvetta täyttämään.

Truman kutsunee kongressin koolle

WASHINGTON — Pres. Truman sanoo harkitsevansa kongressin kutsumista ylimääräiseen istuntoon hintojen nousun rajoittamiseksi. Hän sanoi lisäksi sanomalehtimichiä puhutellessaan, että hän olisi antanut kannatuksensa varapresidentti Alben Barkleylle, jos tämä olisi pyrkinyt demokraattien ehdokkaana presidentiksi.

Mutta hän ei ole milloinkaan ajatellut tukensa antamista Averell Harrimanille kansakunnan päämieheksi. Sanoi uskovansa, että demokraatit nimittivät parhaimman miehen ehdokkaakseen, miehen, joka voittaa vaalissa, kuv. Stevensonin. Tällä "en kuitenkaan halua halveerata toisia ehdokkaita," jatkoi presidentti.

Hän sanoi keskustelevansa Stevensonin kanssa kabinetin lounaalla ensi tiistaina keinoista, miten viedä puolue voittoon vaaleissa, sisältyen tähän itsensä presidentin osallisuus vaalitaisteluun. Mr. Truman on ilmaissut halunsa lähteä matkalle, kiivetä kanon päähän ja puhua kansalle laajasti ja monipuolisesti, mutta nyt juuri hän kiireissään muitten asioitten takia.

Kuv. Stevenson itse sensijaan on osoittanut merkkejä siitä, että hän ei halua presidenttiä vaalipuhujakseen eikä muutenkaan olla liian läheisessä suhteessa Trumanin hallitukseen. Trumanin ehdokas senaattoriksi Missourissa hävisi Stuart Symingtonille, jota presidentti ei ole millään tavalla edes ottanut huomioon. Tämä ja ehkä muut seikat ovat vaikuttamassa siihen, että Stevensonin vaalitaistelun johtaja Wilson Wyatt ei ole innostunut Trumanin apuun puhujana.

Rikkaitten kuristus Iranin ohjelmassa

TEHERAN — Pääministeri Mossadegh esitti eilen kabinetillensa suunnittelemansa verotuslain. Sen tarkoituksena on hallituksen tilien tasaaminen suorittamalla "täydellisen rikkaitten kuristuksen" tässä muuten öljyriitojen takia suunnattomaan köyhyyteen ajetussa maassa. Hallitus nimittäin menetti tulolähteensä ottaessaan huostaansa Anglo-Iranian Öljykomppaniain laitokset, jolloin brittiläiset viipymättä tekivät lopun iraanilaisen öljyn viennistä.

Tänään tänne saapui kylläkin viisimiehinen kauppavaltuusto Tshekkoslovakiasta keskustelemaan öljykaupoista. Tshekit vaihtaisivat öljyä tehdastuotteisiinsa.

Uudesta verolaista ei ole annettu lähempää selostusta, mutta tiedetään siihen kuuluvan kiinteistöverotuksen. Erään epävirallisen tiedon mukaan hallitus perisi sen avulla tulo ja 330 milj. dollaria vuosittain.

Iranissa on kyllä suuria maanomistajia, jotka omistavat melkein kaiken maan. Joillakin saattaa olla hallussaan kymmenien kylien maat ja niiden asukkaat hoitavat viljelyksiä osakaupalla (sharecroppers) samaan tapaan kuin Yhdysvaltain etelävältioissa on laajalti tapana. Uusi verotuslaki jää odottamaan kunnes Mossadegh saa luvatut diktaattorin oikeudet.

TOKIO — Kolme japanilaista lentoliikenteen virkailijaa perustaa lentoliikenteen alkamisen Japanin — Amerikan välillä Amerikasta ostettavien matkustajakoneiden varaan. Suunnitteilla on liikenteen alkaminen ensi syksynä. Nämä kolme Japanin ainoan lentoyhtiön johtohenkilöä neuvottelevat asiasta Amerikan alan viranomaisten kanssa aikomuksestaan ostaa Douglas & Lock lentokoneita.

US armeijan sihteeri tutkii Ranskan ym. taistelukuntoisuutta

PARIISI — Frank Pace Jr., Yhdysvaltain armeijan sihteeri, saapui tänne lentäen tehdäkseen kiertomatkan tutkimusmielessä Euroopan niissä maissa, jotka ovat saaneet avustusta Amerikasta. Ranskassa hän tapaa puolustusministeri Rene Pleven ja syntyy miesten kesken silloin kuin itsestään keskustelu Ranskalle Indo-Kiinaa varten annetusta avutuksesta. Myöhemmin Mr. Pace tekee tarkastusmatkan Ranskan sotilaallisiin laitoksiin, ja samalla katsastaa sotilaiden harjoitusta Ranskan sotasihteerin vieraana.

Mr. Pace on jo tavannut kenr. Ridgwaytä ja hänen apulaisiaan. Hän luonnollisesti tarkastaa U.S:n varustukset ja joukot Euroopassa.

Truman antaa apua toisille valtioille mutta ei Massalle

BOSTON — Presidentin $3,000,000 avustusjuna lähti liikkeelle torstaina viemään poudasta kärsineille Tennesseen ja Kentuckyn valtioille avustusta. Kuvernööri Deverin sanojen mukaan Massachusettsin valtio ei saa edes vilahdukseltakaan nähdä tätä junaa, vaikka valtio onkin poudan takia kärsinyt $15,000,000 menetyksen.

Kuv. Dever lausui äskeisessä sanomalehtimiesten vastaanotossaan mm. näin: "Minun harkintani mukaan presidentti ei tähän saakka ole ilmaissut mitään vallassaan olevaa keinoa avun antamiseksi tavalla, joka juuri nyt olisi ollut hyödyksi Massan farmareille."

Presidentti on nimittänyt Tennesseen ja Kentuckyn onnettomuusalueiksi. Niin teki aikaisemmin myöskin Maatalousdepartementti, kuitenkin esittäen näille annettavaksi vain lainoja vähäisellä korolla. Presidentti esittää varojen luovutusta farmareille rehun ostoon, ettei niiden tarvitse vähentää karjaansa, mikä heikentäisi karjataloutta mainituissa valtioissa. Tätä varten pres. luovuttaa $3,000,000. Asiassa on lieventävänä asianhaarana presidentin lupaus harkita toisten valtioitten avustusta tuonnempana. Massa ja Maine ovat menettäneet paljon kuivuuden takia ja on näissä paljon farmareita, jotka tarvitsevat apua suoriutuakseen kovasta vuodesta ilman suurempia menetyksiä, ajattelee kuvernööri Dever.

Uutispaloja ulkomailta

MELFORT, Sask. — Sillä aikaa kun Walter Spry oli asioillaan täällä hänen kanafarminsa paloi ja sen mukana menettivät henkensä hänen vaimonsa ja viisi lastaan tulen saatua alkunsa jostain tuntemattomasta syystä. Apuun rientäneet naapurit tulivat liian myöhään.

*

LONTOO — Aincastaan n. tuhannen puntaa on keräytynyt lahjoituksina viime marraskuussa alulle pantuun George B. Shawn muistopatsasrahastoon. Toivoa ei silti ole menetetty tarvittavan 250,000 punnan keräytymisestä hankkeen toteuttamiseksi.

*

LONTOO — Andrei Gromyko kävi Moskovan lähettilään ominaisuudessa ensi kerran tervehtimässä ulkoministeri Edeniä keskiviikkona. Keskustelua kesti 15 minuutin ajan. mistä sitten liekin puhuttu. Gromyko on suuri mies Moskovassa ja hänen käynneillään virastoissa on aina merkitystä.

*

JERUSALEM — Hallitus on lopettanut kahden kommunistisen lehden ilmestymisen syystä, että nämä kirjoittivat räikeästi kuinka U.S. rakentaa hallituksen luvalla atomipommiasemia Israelin alueelle. Ulkoministeri Shraett julistaa tuollaiset jutut "perättömiksi alusta loppuun".

*

LURS, Ranska — Poliisi estii kahta pienellä kuormavaunulla ajanutta ranskalaista epäiltyinä Sir Jack Drummondin, hänen vaimonsa ja lapsensa raakamaisiksi murhaajiksi. Nämä olivat yrittäneet "uphollata" erään irlantilaisen matkailijan tiellä 8 tuntia Drummondien murhan jälkeen.

Tanska valmistanee toisen tankkilaivan

KÖÖPENHAMINA — Tanska todennäköisesti rakentaa N-liittoon viedyn tankkilaiva Aspheronin sisarlaivan. Laiva nim. annettiin venäläisille Amerikan vastalauseesta huolimatta. Toinen tankkilaiva valmistuu vasta parin vuoden kuluttua ja sitten myöskin päätetään, annetaanko sekin venäläisille vai sijoitetaanko muuhun käyttöön.

Ulkoministerin mielipide on se, että Venäjälle myydystä tankkilaivasta enempää kuin rakennettavastakaan, ei tarvitseisi nostaa liian suurta ääntä. Se ensiksikin valmistettiin ja myytiin entisen sopimuksen perusteella, ja jos vaikka toinenkin laiva myytäisiin venäläisille, ei maailman tilanne sitä pahemmaksi muuttuisi, jotapaitsi kukaanhan ei tiedä, millainen tilanne maailmassa vallitsee vuoden tai kahden kuluttua.

Olympialaisten 'Prix des Nations'

HELSINKI (Suomi-Seura) — Helsingin olympialaisten viimeinen päivä oli aurinkoinen ja lämmin, suoden suurenmoiset edellytykset kisojen loppuunsaattamiselle.

Kuuluisa esteratsastuskilpailu "Prix des Nations" suoritettiin stadionilla kahdessa vuorossa, aamupäivällä kello 10:ltä ja iltapäivällä klo 15:ltä. Sen veroista aikaisemmissa kisoissa on tuskin milloinkaan nähty. Tilanteiden nopeasti vaihteleva ryöppy ja toinen toistaan loisteliampien ratsastustekojen katkeamaton virta tempasi katsomon kokonaan pyörteisiinsä, sillä ratkaisu pysyi salattuna aina viimeiseen silmänräpäykseen saakka.

Joukkuekilpailu ratkesi monien välivaiheiden jälkeen Englannin hyväksi, Chile peri hopean ja Yhdysvallat pronssin, mutta henkilökohtaisista mitaleista oli suoritettava uusinta kilpailu viiden tasapäisen taitajan kesken. Ranskan kuuluisa d'Oriola voitti siinä kullan, Chilen Cristi hopean ja Saksan Thiedeman pronssin.

Suomen joukkue epäonnistui kokonaan ja kilpailun ensimmäisellä kierroksella, eikä osallistunut enää iltapäivän loppukilpailuun.

Joukkuekilpailuun osallistui 16 kansakuntaa, joiden lisäksi Japani, Korea, Norja ja Sveitsi osallistuivat vain yksityisten edustajainsa kautta, kokonaislukumäärän noustessa 52:een.

Itärannikon satamamiehet vaativat enemmän palkkaa

NEW YORK — Itärannikon, Portlandista Mainesta Hampton Roadiin Virginiaan ulottuvalla alueella työskentelevät satamatyöläiset vaativat 50 sentin palkankorotusta tunnille sekä muita etuja ja parannuksia oloihinsa. Unioon kuuluvia korotuksen vaatijoita on n. 60,000. Vaatimus esitettiin Atlantin Rannikkopiirin ILAn kautta kaksituntisen keskustelun jälkeen New York Shipping Asso'nille.

John Lyons, mainitun laivausyhtiön presidentti, pitää vaatimusta kohtuuttomana. Joseph Ryan, ILA:n presidentti taasen puolustaa miesten vaatimusta, johon kuuluu lakkautuspalkka, etäkemaksun lisäys ja palkalliset lomat palkankorotuksen lisäksi. Nykyään varsinaiset satama työläiset saavat $2.10. Nämä vaativat 50 sentin korotusta tunnille. Tavaranmerkitsijät vaativat $4 lisäystä nykyiseen $16.40 viikkopalkkaan. Unio myös vaatii korotetun palkan pyhätyöstä, lauantaista sekä juhlapäivistä.

Tyrnävän miehen surullinen kokemus

TYRNAVA, Suomi — Reino Vesala oli elok. 1 pnä ryypiskellyt työtoveriensa kanssa Tyrnävän Angelevän Alipään koulun rakennustyö maalla. Viinan loppuessa oli Vesala pyytänyt erästä poikaa hakemaan hänelle viinaa viereisestä huoneesta. Poika otti kuitenkin erehdyksessä suolahappopullon ja vei sen Vesalalle, joka otti siitä ryypyn. Tämän jälkeen hän aikoi hoippua kotiinsa, mutta ei jaksanut sinne saakka, vaan uupui erääseen maantien varrella olevaan heinälatoon. Siellä hän vietti yönsä huutaen apua, mutta kukaan ei kuullut hänen valituksiaan ennen kuin aamulla, jolloin heinä ladon omistaja tapasi jo puoliksi tajuttoman miehen ja toimitti hänet Oulun lääninsairaalaan.

Kommunistijohtajat saaneet korkeimman tuomion Californiassa

LIITTOVALTION TUOMARI ANTOI CALIFORNIAN KOMMUNISTIJOHTAJILLE KORKEIMMAN RANGAISTUKSEN

Los Angeles, elok. 8 pnä — Lain määrämän korkeimman rangaistuksen, viisi vuotta vankeutta ja $10,000 sakkoa, langetti liittovaltion täkäläisen piirioikeuden tuomari lautakunnan havaittua 14 kommunistijohtajan syyllistyneen salaliittoutumiseen opettaakseen ja ajaakseen hallituksen kumoamista voimalla ja väkivallalla.

Langettaessaan tuomiota liittovaltain piirituomari William G. Mathes selitti pitävänsä syytettyjä — kymmentä miestä ja neljää naista — yhtä suuresti syyllistyneinä v. 1940 hyväksytyn Smith-lain rikkomuksiin toimintansa ja puoluetyöskentelynsä vuoksi. Langetetut rangaistukset ovat samanlaiset, kuin, yhtä lukuunottamatta, langetettiin 11 kom.puolueen kansalliselle johtajalle samoista rikkomuksista New Yorkissa v. 1949.

Tuomiot julistettiin kaksi päivää kestäneiden väittelyjen jälkeen puolustuslakimiesten vaatimuksesta, että tuomarin olisi kumottava valamiehistön päätös ja määrättävä uusi kuulustelu.

Puolustuksen taholta väitettiin, että syytettyjä vainotaan vain heidän mielipiteittensä vuoksi ja että heidän rikoksensa käsittää vain julkisen puolueen toimintaa, minkä perustuslaki takaa.

Uusi kuulustelu evättiin

Evätessään puolustajien vaatimuksen uutta kuulustelua varten tuomari Mathes sanoi käsittävänsä, että valamiehistöllä on ollut kylliksi todisteita syytettyjen osallistumisesta lainsalliman puoluetoimintansa ohella salaliittopuuhiin, kuten on syytettykin.

Nyt rangaistuksiin tuomitut naiset ja miehet joutuivat oikeuden kuulusteltaviksi viime helmik. 1 p:nä ja juttu joutui valamiehistölle viime viikon torstaina.

Puolustuksen taholta väitettiin, että ne 23 rikkomusta, joista nyt tuomiot annettiin, johtuivat johtopäätelmistä. "Ensin te päättelette syytettyjen hyväksyvän kommunistipuolueen tavoitteet," sasoi puolustuslakimies Benjamin Margolis, "sitten koetate saada näyttämään k.puolueen salaliittoa ajavalta. Sen jälkeen oletatte puolueen ajavan hallituksen kumoamista väkivalloin. Ja lopuksi ajatte asian päätökseen niin nopeasti kuin olosuhteet sallivat ja syytöksien mukaisesti. Mutta kuulustelussa on käynyt ilmi vain yksi asia: pitkäaikainen jäsenyys kommunistipuolueessa."

Tuomari Mathes vastasi puolustajien väitteeseen, että muka vain kysymys vapauden käsitteestä olisi jutussa esillä, seuraavasti:

"Ellei jutussa olisi muuta kysymyksessä, hylkäisin valamiehistön päätöksen, sillä en missään tapauksessa langettaisi rangaistusta mielipiteen vuoksi. Valamiehistö on kuitenkin havainnut, että nämä syytetyt salaliittoutuivat opettaakseen ja ajaakseen hallituksen väkivalloin kumoamista."

Iloinen uutinen autoilijoille

ATLANTIC CITY — Täällä pidetyssä moottorialan insinöörien kokouksessa ilmoitettiin, tärkeitä kokeiluja suoritetaan parhaillaan sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa.

Uuden moottorin käyttövoimaksi on suunniteltu nestemäistä kemiallista yhdistystä, joka kykenee laajentumaan huomattavasti enemmän kuin höyry. Neste kuumennetaan höyryksi, johdetaan koneeseen ja sen jälkeen jäähdyttäjään, jossa se tiivistyy jälleen nesteeksi ja siirtyy takaisin polttoainesäiliöön.

Koska polttoaine näin ollen on suljettu koneeseen, ei sitä lainkaan pääse haihtumaan. Mistään ikiliikkujasta ei ole kysymys, sillä myös nesteen kuumentamiseen höyryksi tarvitaan jonkin verran polttoainetta.

Britannian uusi L-Idän ohjelma

LONTOO — Hallitus viimeistelee uutta ohjelmaansa Lähi-Itää varten puolustusvoimien johdossa. Näinä päivinä siitä lähetetään kopio Washingtoniin, Pariisiin, Turkkiin, E-Afrikkaan ja myöskin Australiaan ja Uuteen Seelantiin. Kunhan asianomaiset maat ehtivät tarkkailla suunnitelmaa kokoonnutaan yhteen siitä neuvottelemaan, jos tarvis vaatii, jotta ollaan valmiita sopimuksen tekoon.

Uusi ehdotelma on enemmän kokeellinen kuin Amerikan, Britannian, Ranskan, Turkin ja Egyptin viime marraskuussa Välimeren maita varten laatima. Egypti nim. kutsuttiin mukaan, mutta siellä pyynlö hylättiin. Kuitenkin brittiläiset hallitusmiehet vieläkin toivovat Egyptin tuloa järkiinsä ja yhtymistä yhteiseen puolustukseen. Ovi on jätetty auki niin Egyptille kuin toisille arabialaismaille. Kenr. Naguib sotilashenkilönä ymmärtää tilanteen ja Egyptin valtiaana mahdollisesti rupeaa valistamaan kansaansa siinä, että Egypti yksin on kykenemätön turvaamaan itseään jonkin suuremman vihollisen hyökkäyksiltä. Mutta juuri nyt tämä asia on korin pohjalla ja vasta tulevaisuudessa sieltä esiin kaivettavissa. Britannia tarjoaa Kypron saarta puolustuksen päämajan paikaksi.

TELETYPEN SÄHKESATOA

Teheran — Britannian lähetystöön eilen lähetetyssä nootissa sanotaan Iranin haluavan sopia riitansa Britannian kanssa joko neuvotellen taikka alistaen asian Iranin tuomioistuimen ratkaistavaksi. Jos tarious hylätään, sanotaan nootissa, Anglo-Iranilainen öljykomppania saa vastata seurauksista. Nootissa tehdään protesti mainitun yhtiön "maailmanlaajuisesta" boikottauksesta estää Iräni myymästä öljyään.

Panmunjom — Pres. Rhee sanoo, ettei hän usko, eikä ole milloinkaan uskonut Panmunjomin neuvottelujen lopettavan sotimista Koreassa. Rauha on tehtävissä "vasta sitten, kun N-liitto huomaa olevansa kykenemätön voittamaan vapaita kansoja". Peipingin radio on yhtä varma neuvottelujen epäonnistumisesta, mutta kokonaan toisesta näkökulmasta katsoen — YK:n juonittelujen takia.

Ateena — Kreikka on varoittanut Bulgariaa, että Gamman saarelle tulevat bulgarialaiset saavat vastaisuudessa kuulia ilman edeltäpäin annettua varoitusta. Bulgarialaiset ovat paenneet omalle puolelleen. Voidakseen täyttää uhkauksensa tarpeen tullen Kreikka on tuonut suuret joukot jalkaväkeä, tykistöä, tankkeja ja ilmavoimia tälle rajalleen.

Seoul — YK:n ilmavoimat pommittivat tänään Sinchonin kaupunkia, jossa vihollisella oli armeijan varusteita ja sotilaita, ollen tämä kolmas pommitettu kaupunki sen jälkeen, kun YK sanoi ryhtyvänsä tosimielessä tuhoamaan sotilaskeskuksia P-Koreassa, kehoittaen asukkaita siirtymään pois ajoissa. Kolme MIG-15 konetta ammuttiin alas tänään.

Toronto, Canada — Ruotsal. tuomari Emil Sandström kaikesta päättäen valitaan maailman Punaisen Ristin liiton presidentiksi uudelleen, sillä häntä vastaan ei ole kellään ollut muistuttamista. Liiton 18. kokous päättyy tänään.

Rooma — Rautatieläisten lakko päättyi viime yönä ja liikenne kehittyy normaaliksi sitä mukaa kuin työläiset ennättävät asettua tehtäviinsä.

RAIVAAJA

PIONEER

TOIMITUS:
Elis Sulkanen - Jallu Honkonen
Eero Bomian - Toivo N. Nousio
Toim. puh. 2-0661 - Konttorin puh. 3-3822

HENRY PURANEN, Manager

Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta $9.00 — Kolme kk. $3.00
Puoli vuotta $5.00
Suomeen: 1 vk. $13.00, 6 kk. $7.00

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March 2, 1897. Published daily, except Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

NEW ENGLAND MEMBER — Associated Foreign Language Newspapers

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Japanin kehitys-suunta

Sodan jälkeinen kehitys Japanissa osoittaa jälleen, ettei kansojen perinnöllisiä käsityksiä voida kädenkäänteessä muuttaa ja hävittää sittenkään, vaikka sodassa kärsitty tappio on aikaansaanut täydellisen muutoksen valtiojärjestelmän muodoissa. Japanin kansa ei ainakaan vielä ole luopunut alkuperäisestä, luonnonvoimien ja kansallissankarien palvelemista tarkoittavasta sintoismista — entisestä valtionuskonnosta, jonka mukaan hallitsija polveutui jumalallisesta alkuperästä ja joka liittoutuneiden miehitysjoukkojen ylipäällikön toimesta sodan jälkeen kiellettiin.

Kieltoa onkin, ainakin julkisuudessa noudatettu näihin asti, mutta nyt San Franciscon rauhansopimuksen hyväksytyksi tultua, katsovat japanilaiset oikeudekseen jälleen palautua vanhan uskontonsa palvelukseen. Sitä ainakin osoittavat erikoiset sintoismin merkeissä järjestetyt juhlamenot Tokiossa, joihin liitettiin vielä tarkoitus sotarikollisena hirtetyn, Hideko Tojon, muiston kunnioittamiseksi. Japanin sotaan johtaneen pääministerin "iankaikkiseksi sankariksi" julistaminen nyt vastuunalaisissa asemissa olevien taholta tuntuu sitäkin epäilyttävämmältä kun samaan aikaan monet poliittisia oloja selostavat uutiset osoittavat, joko horjumista uusien vapaampien aatteiden toteuttamisen tiellä, tai sitten epäystävällisten mielialojen kuohahtelua erikoisesti Yhdysvaltoja vastaan.

Hiljattain kerrottiin uutisissa Japanin horjuvaisuudesta suhteittensa järjestämisessä Kiinan kanssa. Ulkoministeriön puolesta ilmoitettiin ensin, että Japani edelleen käsittää Chiang Kaishekin koko Kiinan hallitsijaksi. Heti sen jälkeen annettiin lausunto, jossa selitettiin Chiangin tunnustuksen rajoittamisesta vain Formosan saarelle. Pääministeri Yoshida vahvisti viimeksimainitun tiedonannon eduskunnassa ja selitti hallituksen etsivän yhteistoimintaa, erikoisesti kauppatarkoituksia varten, Peipingin kommunistihallituksen kanssa.

Ulkomaankaupan kehittäminen on Japanille suorastaan elämänkysymys. Sen kehittämisen tiellä tänne käsin ovat Yhdysvaltain tunnetut tariffirajoitukset, joiden alaisena uusien, tehokkaampien kauppasuhteiden kehittäminen on vaikeaa. Sen vuoksi on ymmärrettävä Japanin kaupan tehostusta tarkoittavat toimenpiteet Aasian mannermaalla. Tässä suhteessa Japanilla on jo hyödyllinen yhteistoiminta käynnissä Intian kanssa.

Pelkästään mainitut talouspoliittiset seikat ovat omiaan aiheuttamaan uudessa Japanissa tyytymättömyyttä ei ainoastaan hallituksen säästäväisyystoimenpiteitä, joilla supistetaan kouluaika ja sosiaalisia menoja, vaan voittajamaita, erikoisesti Yhdysvaltoja ja hyväksyttyä rauhansopimusta kohtaan. Sanomattakin on selvää miten menestyksellisesti neuvostovaltion agentit tämänlaatuisen tyytymättömyyden väreilyjäkin voivat käyttää hyväkseen. Eikä, kuten uutiset ovat kertoneet, tyytymättömyys ilmaise itseään joissakin pinnallisissa poikkeustapauksissa, vaan se on hyvin yleistä, ainakin sanomalehdistön tulkinnasta päättäen. Jokin aika sitten toimitetut tiedustelut osoittivat, että 64 sanomalehdestä ainoastaan seitsemän asettui tinkimättä Yhdysvaltain kanssa laaditun turvallisuussopimuksen puolustajaksi.

Keisarikauden aikaisen ideologian maaperästä nousee verraten voimakkaana se ajatus, ettei Japanilla ole minkäänlaista velvollisuutta asettua yhdysvaltalaisen politiikan edustajaksi Kauko-Idässä ja hallitus, vaikka sillä olisi juuri Korean sodan ja venäläisen agressiivisen tunkeutumispolitiikan johdosta erinomaisia tilaisuuksia osoittaa vääräksi tämä vanha nationalistinen käsitys, ei tee juuri mitään yleisön valistamiseksi ymmärtämään nykyisen aikakauden tehtäviä. Amerikkalaiset eivät myöskään käsitä velvollisuudekseen sekaantua maan "sisäisiin" asioihin kuuluvien käsitysten oikomiseen.

Tämä kaikki osoittaa, ettei Japanin tuleva kehityssuunta ole lainkaan vielä lopullisesti ratkaistu. Tähän kehityksen kulkuun voi Washingtonin hallitus paljon vaikuttaa ja toivottavasti täällä nyt entistä tarkemmin varjellaan Kauko-Idässä kasvamassa olevia demokratian ituja, koska niistä mitä suurimmassa määrässä riippuu meidänkin tulevaisuutemme.

Vuokrien kohoaminen

Liittohallituksen vuokrakontrollilain päättymisen johdosta syyskuun jälkeen noin kuuden miljoonan työläisperheen vuokramaksut kohoavat 10—100 %, jos eivät paikalliset hallitusorgaanit jatka paikallisten kontrollien ylläpitoa. Tämänlaisen lausunnon on antanut vuokratoimiston johtaja Tighe Woods.

Kuten tunnettua hyväksyttyyn puolustustuotantolakiin liittyy kohta, jossa syyskuun 30 päivän jälkeenkin vuokrien lakimääräinen kontrolli on voimassa "kriitillisillä puolustustuotantoalueilla" ja kylissä ja kaupungeissa, joissa yleisäänestyksellä, tai muuten on vuokrien kontrollin jatkaminen hyväksytty. Woodin selityksen mukaan noin 2,300 yhdyskunnassa, joita ei voida luokitella "kriitillisiksi alueiksi" on paikallinen kontrollijärjestelmä voimassa ja siten säännöstelyjen alaisena asuu noin 53 miljoonaa ihmistä. Järjestyneen työväestön puolesta kehoitetaan paikallisia hallituksia jatkamaan vuokrien kontrollia.

Helsingin o-kisojen tulokset

Kuten toisessa paikassa tässä numerossamme alkaneissa tulosluetteloissa ja jo ennemmin uutisissa mainituissa eri maiden epävirallisissa yleispisteiden luettelosta nähdään, Yhdysvallat menestyi erinomaisesti näissä kansojen kisoissa. Milloinkaan ennen eivät ole tämän maan olympiaurheilijat saaneet niin loistavia tuloksia.

Epäviralliset yhteistulosten pisteet eivät vielä sano koko asiaa. Ensinnäkin sellaista pistelaskua ei hyväksytä olympiakisoissa ja toiseksi niihin sisältyvät vähemmän varsinaista urheilua, sikäli kuin tuo sana yleisesti käsitetään, edustavista ajeista saadut pisteet. Ja lisäksi, katseltuna sen periaatteen kannalta, mitä olympiakisojen pitäisi edustaa, eivät voitot olekaan kaikki kaikessa, eivätpä edes tärkeimmät. Tärkeintä on kansojen urheilijoiden kokoontuminen yhteiseen kisailuun rauhan ja veljeyden merkeissä.

Tämän periaatteen mukaan ei ole syytä liikaan iloitsemiseen yhdysvaltalaisten saamista tuloksista ja voitoista yhteispisteissäkin, enempää kuin siitäkään, että jonkin toisen maan urheilijat eivät kenties saaneet niin hyviä tuloksia kuin he ja heidän kansalaisensa olivat toivoneet.

Eri hallitusten ajamista ideologioista huolimatta voimme esim. iloita ja ihmetellä tshekkoslovakialaisen Zatopekin juoksutuloksia ja samoin tuntui Helsingin olympiakisojen monikymmentuhantinen yleisökin ajattelevan päättäen tämän ihmejuoksijan saamista suosionosoituksista. Hänen saavutuksensa osoitti, ettei kehno hallituskaan voi murtaa pätevän urheilijan kykyjä.

Mutta kaikesta tästäkin huolimatta ovat kussakin lajissa Helsingin olympialaisissa saavutetut tulokset sinä ainoana puntarina, millä voidaan mitata, ainakin suunnilleen, kunkin maan urheilun tasoa. Siksi julkaisemme nyt toisessa paikassa lehteämme aloitettuja tuloksia, kunnes kaikkien lajien tulokset on käyty lävitse.

Mitä ja miten tulee lukea?

Käsitellessään lukemisen taitoa ja sen merkitystä, kirjoittaa Helsingissä ilmestyvä Elantolehti seuraavat varteen otettavat huomautukset:

,Todellinen henkisesti kehittävä lukeminen vaatii aktiivista ponnistusta. Toisin sanoen: meidän on kirjaa avatessamme tehtävä itsellemme selväksi, mitä varten aiomme lukea juuri tämän kirjan. Onko meillä mitään muuta tavoitetta kuin viimeiselle sivulle pääseminen? Tehtävän voi asettaa kuinka henkilökohtaiseksi tai yleisluontoiseksi hyvänsä. Kirjoista löytyy kaikkea ja niitä on hirveän paljon. Mutta pääasia on, että suuntaamme lukuhalumme johonkin tiettyyn tavoitteeseen. Ja kun alkuun pääsee, muodostuu lukeminen näin yhä jännittävämmäksi, hauskemmaksi ja antoisammaksi. Eikä suinkaan ole tarpeellista lukea vain valitsemaansa erikoisalaa koskevia teoksia. Päinvastoin: kun tavoite on selvillä, huomaa pian, että hyvä kaunokirjallisuus, toisten alojen tietokirjat, jopa sanomalehtiartikkelitkin antavat tavalla tai toisella lisävalaistusta kysymykseemme.

Kirjat ovat sikäli harvinaisia ystäviä, että ne antavat sitä enemmän, mitä enemmän niiltä pyytää. Ja tässä suhteessa kaikkein antoisimpia ovat kirjallisuuden suuret klassikot. Nuo Dantet, Shakespearet, Hugot, Dickensit, Poet tai Maupassanit, joita kohtaan kouluhistorioiden painosta tunnemme kunnioittavaa pelkoa. Mutta kun olemme saaneet kirjallisuuden portit raolleen, on syytä silloin tällöin tarttua johonkin kirjallisuudenhistorian merkkiteokseen — sitäkin suuremmalla syyllä, kun niiden hinnat yleensä ovat vain murto-osa päivän best-sellereiden hinnoista! Ihmeekseen huomaa, että nämä vanhat teokset ovat hauskempia, jännittävämpiä ja opettavampia kuin suuresti kehutut aikamme kirjat. Ja ne antavat usein paremman vastauksen nykyajan ihmisen hengentärkeisiin kysymyksiinkin. Eivät ne suotta ole kirjallisuuden kuolemattomia!

SOSIALISMI AMERIKASSA

Eurooppalainen tarkkailija huomaa kilpavarustelusta johtuvan "hyvinvoinnin" tilapäiseksi ja näkee sosialistisen liikkeen nousun täälläkin välttämättömäksi

S. Sosialidemokraattinen Aikakauslehti julkaisee Ola Wikströmin artikkelin, jossa käsitellään sosialistisen liikkeen kehitystä ja sen mahdollisuuksia täällä seuraavalla tavalla:

Sosialismi on tämän vuosisadan aikana kasvanut voimakkaaksi poliittiseksi tekijäksi ennen kaikkea Euroopassa, mutta myös sen ulkopuolella. Australia ja Uusi-Seelanti ovat sosialistisessa kehityksessään ehtineet pitemmälle kuin monet eurooppalaiset maat. Voimakkaita sosialistisia tendenssejä havaitaan myös useilla muilla tahoilla maailmassa. Mutta on edelleen olemassa kaksi aluetta, jotka suhtautuvat sangen kylmästi sosialismiin. Toinen näistä alueista on maantieteellisesti sangen epämääräinen. Voisimme sanoa, että se käsittää kaikki maapallomme takapajuisimmat seudut. Toinen on nykymaailman voimakkain valtio — Pohjois-Amerikan Yhdysvallat!

Mikä on syynä tähän hämmästyttävään tosiasiaan? Etsikäämme siihen vastausta seuraavassa.

Paremmat toimeentulon mahdollisuudet

Amerikka on nuori maa. Laajempi Euroopasta Amerikkaan suuntautuva siirtolaisliike sai alkunsa vasta 1700-luvulla ja saavutti huippunsa 1800-luvulla. Näihin aikoihin elettiin useissa Euroopan maissa feodalismia suuresti muistuttavissa olosuhteissa, joiden tunnusmerkkinä olivat nälkä ja pelko. Sorronalaisilla kansanluokilla, työläisillä ja talonpojilla, ei ollut käytännöllisesti katsoen mitään mahdollisuuksia nousta tuosta "sorron yöstä". Ne olivat jo etukäteen tuomittuja jatkamaan kitumistaan sukupolvesta sukupolveen. Useat päättivät sen vuoksi jättää vanhan kotimaansa ja siirtyä vapauden maahan, missä kaikilla oli yhtäläiset mahdollisuudet. He siirtyivät Amerikkaan ja löysivät vapauden. Mahdollisuuksia nopeaan nousuun ei myöskään puuttunut, sillä maa oli laaja ja lännen raja siirtyi yhä enemmän länteen avaten uusia alueita viljelykselle, teollisuudelle ja talouselämän lukemattomille haaroille. Amerikan kapitalistit eivät kysyneet työntekijän syntyperää, vaan tarjosivat auliisti kaikille pystyville miehille hyvän toimeentulon ja vielä paremmat tulevaisuudentoiveet. Totta on, ettei vanhojen ja heikkojen kohtalosta välitetty.

Työväestö hajanaisena siirtolaisuuden ja eri rotujen johdosta

1800-luvun lähetessä loppuaan elettiin Amerikassa voimakasta taloudellista nousukautta. Teollisuudessa oli koneellistaminen suoritettu laajalla rintamalla ja seuraava vaihe oli ennenkuulumattoman valtava teollisuustuotteiden massatuotanto. Mutta massatuotanto edellyttää myös massakulutusta, joka vuorostaan on riippuvainen riittävän korkeasta palkkatasosta. Teollisuusparoonit huomasivatkin vähitellen yllämainitun kehityskulun logiikan ja välttämättömyyden, ja seurauksena oli elintason nopea nousu varsinkin laajoilla teollisuusalueilla. Sillä välin olivat sosialistiset aatteet Euroopassa kiteytyneet yhä selvemmiksi ja voimakkaita sosialistisia puolueita oli syntynyt. "Tartunta" levisi Amerikkaankin, ja vuosisadan vaihteessa syntyi siellä Sosialistipuolue sekä eräitä muita vasemmistolaisia ryhmiä, jotka kuitenkin kaikki jäivät vaikutusvallaltaan aivan mitättömiksi. Parhaiten onnistui Sosialistipuolue, mutta vähäiseksi jäi senkin panos. Syyt tähän ovat helposti löydettävissä. Tilanne Amerikan työväen piirissä oli sangen sekava. Suuret työläisryhmät pysyivät jääräpäisesti "vapaan yritteliäisyyden" kannalla ja uskollisina "amerikkalaiselle elämäntyylille". Hajanainen työväenliike kilpailevine pikkuryhmineen ei pystynyt tarjoamaan nuorille, tarmokkaille miehille mitään todellista tyydytystä, puhumattakaan taloudellisesta turvallisuudesta. Nälkä ei myöskään ajanut näitä nuorukaisia työväenliikkeeseen, sillä yhä laajeneva teollisuus tarjosi pystyville miehille hyvän toimeentulon. Ei ollut olemassa kiihdykettä, joka olisi aikaansaanut joukkoliikehtimistä sosialistiseen suuntaan, ainakaan "valkoisessa" Amerikassa.

Sosialismia vieläkin halveksitaan ulkomaalaisena aatteena

Entä miltä sosialismin tulevaisuus tällä hetkellä näyttää Amerikassa? On edelleen monta tekijää, joiden luulisi edistävän sosialistisen liikkeen kehitystä. Kapitalistinen järjestelmä ei luonnollisestikaan ole voinut vakauttaa maan talouselämää pitkällä tähtäimellä. Kolmekymmentäluvun tapaiset pula-ajat ovat edelleen ei ainoastaan mahdollisia, vaan sangen todennäköisiä. Jo kauan vaikuttanut inflatorinen paine jatkuu yhä, eivätkä puolinaiset valtion suorittamat kontrollitoimenpiteet riitä kehityksen suunnan muuttamiseksi. Verokuormaa ei ole jaettu oikeudenmukaisesti. "Värilliselle" väestölle ei ole vieläkään annettu riittäviä turvallisuustakeita, puhumattakaan sosiaalisesta tasa-arvoisuudesta valkoihoisen väestön kanssa. Yleistä sosiaalista turvallisuusjärjestelmää, sentapaista kuin Englannissa ja Pohjoismaissa on toteutettu, ei ole. Voisimme jatkaa luetteloa, mutta riittäköön tämä. Olisi, kuten sanottu, uskonut yllämainittujen seikkojen edistävän sosialismin mahdollisuuksia Amerikassa. Niin ei kuitenkaan ole tapahtunut. Päinvastoin näyttää kehitys kulkevan yhä oikeistolaisempaan suuntaan. Demokraattinen puolue, joka jossakin määrin on suosinut edistyksellistä politiikkaa, on joutunut kokemaan vastatuulta. Tähän on varmaankin kehitys Euroopassa myötävaikuttanut. Kansallissosialismi aikaansai aikoinaan paljon vastenmielisyyttä itse sosialismi-sanaa kohtaan. Myöhempi kansandemokraattiskommunistinen läpimurto Itä-Euroopassa lisäsi tätä vastenmielisyyttä. Sanasta "red" (punainen) tuli herjaus- ja haukkumasana. Euroopassa jo aikansa elänyt yleinen käsitys, että sosialistit ja kommunistit itse asiassa ovat aivan samanlaisia "punikkeja", elää vielä Amerikassa sangen voimakkaana.

Luulisi tällaisen tilanteen suorastaan provosoivan radikaalisia ja sosialistisia voimia tarmokkaaseen toimintaan. Niin ei kuitenkaan näytä tapahtuvan. Tämä johtuu ennen kaikkea siitä, että taloudellinen elämä näyttää olevan noususuunnassa. Työttömyys vähenee ja suuret ammattiliitot ovat pystyneet nostamaan palkkoja ainakin samassa tahdissa, kuin elinkustannukset nousevat, usein nopeamminkin. Mutta tämä hyvinvointi ei ole syntynyt luonnollista tietä. Se on lähtöisin nykyisestä kilpavarustelusta ja se on siihen kokonaan sidottu. Sosialistiselta kannalta sellaiselle "hyvinvoinnille" ei voi antaa suurempaa arvoa.

Ratkaisu tämän sukupolven aikana

Kaikesta ylläolevasta huolimatta emme saa pitää sosialismin nousua Amerikassa mahdottomuutena. Historian pyörää ei voida pysähdyttää. Kapitalismi on väistymässä melkein kaikialla maailmassa, ja jos se vielä näyttää olevan täysissä voimissaan Amerikassa, on tämä historiallisesti katsottuna vain tilapäistä ja näennäistä. Ilmeistä on silti, ettei marxilainen sosialismi tulee saavuttamaan suurempaa merkitystä Amerikassa. Amerikkalaiset ovat kansana lähinnä anglosakseja ja anglosaksilainen maailma on aina vieroksunut marxilaisuutta, jota se pitää liian ahdasmielisenä, liian "preussilaisena". Mutta onneksi emme voi samaistaa marxilaisuutta ja sosialismia. Sosialismi on laajempi käsite kuin marxilaisuus. On sen vuoksi pidettävä luonnollisena, että Amerikan kansa, joka erinäisistä pinnallisista kauneusvirheistä huolimatta on perusolemukseltaan jalosti ja humaanisesti ajatteleva kansa, tulee ratkaisemaan suhteensa sosialismiin myönteisellä tavalla. Kehitys tulee ilmeisesti jo tämän sukupolven aikana viemään uuden valtapuolueen syntymiseen, puolueen, jonka muodostavat työläisten ja maanviljelijöiden suuret joukot. Kantaako sitten tämä tulevaisuuden ryhmittymä sosialistista nimeä vai ei, on vähemmän tärkeää. Oleellista on, että se yhtyy niihin voimiin, jotka tahtovat työskennellä vapauden, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja maailmanrauhan puolesta.

Varoitus

Raittiuskonventionin järjestäjät huomasivat, että haalin lehtereille oli kerääntynyt "kängi" kokouksen häiritsemistarkoituksessa. Sen vuoksi seuran puheenjohtajatar palkkasi entisen raskaan sarjan nyrkkitaistelijan järjestyksen valvojaksi lehterille.

Kokouksen kestäessä pidettiin useita puheita. Muuan puhuja lausui jotensakin seuraavalla tavalla: — Mitä se on, jota meidän mielemme ensimmäiseksi haluaa illan tullen, työmme lopetettuamme? Mikä tyydyttäisi sydämemme kaipuun ja täyttäisi janoisen sielumme hartaimman toivomuksen?

Juuri tällä hetkellä entinen nyrkkeilijä nousi, kohdisti tuiman katseensa lehterille ja sanoi: — Se, joka tähän vastaa sanomalla "olut", tulee heti korvista pihalle heitetyksi.

Lehtimies ja filosofi

Espanjalainen filosofi Salvador de Madariaga osallistui äskettäin kongressiin Pariisissa ja joutui haastateltavaksi. Lehtimies kysyi mm., mitä mieltä professori Madariaga on lehtimiehistä. Filosofi hymyili ironisesti ja sanoi:

— Lehtimies on mies, joka pystyy selittämään kaiken, vaikka ei ymmärrä mitään.

— Entäs millainen mies on filosofi.

— Filosofi on mies, joka ymmärtää kaiken, mutta ei pysty selittämään mitään.

Lohduton neuvo

Kolme metsäntarkastajaa työskenteli Alabaman valtion syrjäisellä metsäseudulla arvokkaimpien petäjien merkitsemiseksi. Seudulla oli sangen vähän teitä. Eräänä päivänä he huomasivat olevansa eksyksissä. He löysivät kuitenkin eräitä polkuja, valitsivat parhaimman niistä, luullen sen johtavan jonnekin ihmisasunnoille tai valtatielle.

Kun he aikansa olivat polkua tallustelleet, saapuivat he ilmojen pieksämän vanhan kämpän pihalle, jossa heitä vastaanottamassa oli pitkäpartainen, harmaantunut ukko.

Miehet kysyivät neuvoa tiestä päästäkseen ihmisten ilmoille.

Ukko mietti, alkoi puhua ja selitteli teitä eri suuntiin, mutta äkkiä hän vaikeni, muutti mielensä ja lausui:

— Ollakseni rehellinen teille, jos minä olisin teidän tilallanne, niin en pyrkisi mihinkään täältä!

Rajaloukkaus Balkanilla

20 kreikkalaista lehmää on sekaantunut kylmään sotaan vaeltamalla Bulgarian alueelle, minkä johdosta Bulgarian ulkoministeriö on esittänyt vastalauseen YK:n sihteeristölle.

Ylistävä arvostelu

Ranskalainen näytelmäkirjailija ja näyttelijä Sacha Guitry vieraili äskettäin seurueineen Genevessä, Sveitsissä, esittäen siellä Guitryn juuri valmistuneen uuden näytelmän ensimmäisen kerran.

Kappale oli niin tuore, ettei harjoitukseen ollut aikaa kuin pari kertaa. Esityksen jälkeisenä päivänä kirjoitti geneveläisen lehden teatteriarvostelija:

— Mainio kuiskaaja luki eilen illalla Odeon-teatterissa tunnetun kirjailijan Sacha Guitryn näytelmän. Lukemista häiritsivät valitettavasti tuon tuostakin henkilöt, jotka liikuskelivat lavalla edestakaisin ilman, että heillä näytti olevan mitään tekemistä kappaleen kanssa.

Iltalaulu

Kaislaranta nuku
saapuu kirkas hämärä
käki vielä kuku
unhoon ikävä.

Aallon yksinäisen
rauhoittaa voi soittos vaan.
— — —
Kukka mehiläisen
keinuu unissaan.

Joku vene mennyt
tyynen salmen taa,
vieno viri sen nyt
kuultaa — katoaa.
Taivaan pilvi kutoo
helmihunnut heinien.
Jossain hiljaa putoo
kukka valkoinen.

M i n t t u.

- Sirpaleita -

J. A. Hollo kirjoittaa:

Kulttuuri-sana on alkuaan merkinnyt viljelyä, ensin maan ja sitten myös ja erityisesti ihmisluonnon viljelyä. Lisäksi on huomattava, ettei arvonäkökohtaa voida sivuuttaa: kaikki viljely tähtää jalostamiseen. Siitä syystä on tullut varsin yleiseksi se käsitys, että kulttuuria on vain se työn laji, jota sanomme luovaksi ja nimenomaan arvoa luovaksi. Pitäisikö lisätä vielä jotakin? Esimerkiksi niin, että sanomme kulttuurin eli viljelyn olevan u u t t a arvoa luovaa työtä? Tai rakentavaa työtä?

Panmunjomissa jälleen viikon loma

MUNSAN — Välirauhaneuvotteluissa on otettu uudelleen viikon loma. Kun neuvottelijat tapasivat toisensa oltuaan viikon lomalla, oli entinen avaamaton solmu edessä. Kommunistien pääedustaja kenr. Nam Il sanoi välirauhan mahdolliseksi heti kun YK suostuu palauttamaan kommunisteille ottamansa 116,000 sotavankia. Kenr.maj. Harrison, YK:n edustuksen johtaja, sanoo niinkuin ennenkin, että YK kieltäytyy pakottamasta ketään palaamaan kommunistien leiriin, mutta sallii niiden mennä, jotka omasta tahdostaan lähtevät kommunistien huoltoon.

NÄINKIN TAPAHTUU

MAAILMAN VANHIN AVIOPARI

Hiljattain täytti Malmössä 102 vuotta rouva Bothilda Jönsson Asmundstorpista. Hän solmi avioliiton 76 vuotta sitten Nils Petter Jönssonin kanssa, joka myös ensi joulukuussa täyttää 102 vuotta. Kyseessä lienee maailman vanhin aviopari.

CHAPLININ POIKA

Sydney Chaplin Charlie Cahplinin ja Lita Greyn 26-vuotias poika lensi äskettäin Lontooseen mukanaan 20 kilon paisti. Hän ilmestyi yllättäen aamiaisvieraaksi elokuvatähti Claire Bloomin Mayfairin huoneistoon ja lahjoitti hänelle paistin. Englannissa, jossa liha on säännöstelty, tällainen lahja on melkeinpä timanttilaulanauhan arvoinen.

EI OLLUT "PINGVIINIÄ"

Muuan helsinkiläinen johtaja oli suunnistautunut Korkeasaareen ja haki sieltä kovasti, joskin turhaan pingviinejä, saaren uusia asukkaita, joilla nyt on ulkona saukkoaltaan vieressä pieni "kotinsa". Lintuja ei kuitenkaan löytynyt. Johtaja luovi pettyneenä saaren ravintolaan. Siellä hän tiedusteli ruokatilauksen yhteydessä vielä tarjoilijalta, onko heillä, siis saaressa, pingviinejä. "Hetkinen", sanoi tarjoilija ja kiiruhti hämmentyneenä kysymään asiasta toisilta henkilökuntaan kuuluvilta. Hän palasi hetken kuluttua ja ilmoitti johtajalle, ettei heillä valitettavasti nyt ole ping-viiniä.

PULLEITA KANSANEDUSTAJIA

Westfalin osavaltion lakiasäätävän kokouksen kunnia-arvoiset edustajat ovat nauttineet niin paljon saksalaista makkaraa ja hampurilaista olutta, että senaatin puheenjohtaja Josef Gokeln ilmoitti parlamentin istuimien tarvitsesvan laajennusta ensi vuonna. Ehdotuksella oli takanaan vankka enemmistö pulleita kansanedustajia.

HAUSKA NAPPULA

3-vuotias Susan Lynn taapersi Bartonvillessa Illinoisissa sijaitsevassa pankissa sinne tänne sillä aikaa, kun hänen isoäitinsä suoritti liikeasioita. Susan löysi mielenkiintoiselta näyttävän nappulan seinässä ja painoi sitä. Pankin liiketoiminta loppui siltä päivältä, sillä Susan oli pannut toimimaan pankin kyynelkaasujärjestelmän, joka oli tarkoitettu mahdollisia ryöväreitä vastaan.

RISTEYTETYT KANAT HYVIÄ MUNIJOITA

Risteytetyt kanat ovat Yhdysvaltain siipikarjan jalostajain uusin saavutus munatuotannon lisäämisessä, kirjoittaa laajalle levinnyt maatalouden aikakauslehti Country Gentleman.

Keskilännen maatalousvaltioissa, joissa kaakattaa noin puolet Yhdysvaltain kanakannasta, ryhtyi 406 maanviljelijää suorittamaan kokeita risteytetyillä kanoilla. Nämä erotettiin kanalan toiseen päähän ja toisessa pidettiin valittuja rotukanoja. Risteytetyt kaakattajat osoittautuivat puhdasrotuisia sisariaan paremmiksi pyöräytellen keskimäärin 192 munaa vuodessa jälkimmäisten tyytyessä 162 munan keskituotantoon.

V. 1951 amerikkalaiset maanviljelijät ostivat noin 34 miljoonaa tavallista sekarotuista kanaa. Kuluvana vuonna odotetaan ostajien määrän nousevan ainakin 100,000:een ja hankittujen kanojen määrän 42 miljoonaan. Eräs asiantuntija ennustaa, että viidessä vuodessa on 15 pros. Yhdysvaltain kanakannasta sekarotuista ja että nämä 135 miljoonaa kanaa lisäävät maanviljelijäin tuloja 65 miljoonalla dollarilla.

Kanojen risteyttäminen on pitkäaikaista ja kallista työtä.

ENSI SYKSY ON POLIITTISESTI TAISTELUJEN AIKAA,

sillä marraskuun 4 päivänä toimitetaan USA:n presidentinvaali, minkä puolesta mainosrummut alkavat piakkoin soida. Lehtemme tulee seuraamaan tapahtumia hyvin tarkasti ja tiedoittaa niistä päivittäin lukijoilleen.

Myös muutoksia epäselvissä kansainvälisissä tilanteissa selostaa Raivaaja monipuolisesti.

Arvoisa lehtemme lukija. olethan Sinä varmistunut Raivaajan tulosta kotiisi? Jos et ole uudistanut tilaustasi, niin tee se oheista lipuketta käyttäen.

Jos tilaussesi on jo kunnossa, niin anna lipuke sellaiselle naapurillesi, jolle lehteä ei vielä tule, tai tilaa lehti sukulaisillesi Suomeen.

Raivaaja, Fitchburg, Mass.

Tilaan Raivaajan .....kuun ..... päivästä 1952
alkaen 1/1, 1/2, 1/4 vuoden ajaksi allaolevalla nimellä ja osoitteella.
Tilaukseni maksuksi oheistan ..... dollaria.
Nimi .....
Osoite .....
Raivaajan tilaushinnat: USA ja Canada 1/1 v. $9, 1/2 v. $5 ja 1/4 v. $8.
Suomi 1/1 v. $13 ja 1/2 v. $7.

Kuvin ja selostuksin juhlittu Armi Kuuselaa

Maailman kauneuskuningatar Armi Kuusela, "Miss Universum" on saanut kotimaassaan erittäin juhlavan vastaanoton, kuten lehdessämmekin on jo tiedoitettu. Helsingin lehdet selostavat edelleenkin kuvin ja kirjoituksin maailman kauneimman tytön kunniaksi pidettyjä juhlia. Seuraavassa erään sikäläisen lehden selostus turkkilaisten järjestämästä kunnianosoituksesta:

RITARILLISELTA TURKILTA LAHJA KAUNEIMMALLE

Vaikka huhu tietää kertoa, että Miss Universumimme jo on aika väsynyt matkansa ja kaikkien siihen liittyneiden rasitusten jälkeen, jaksoi hän vielä eilen hymyillä yhtä säteilevästi ja näyttää yhtä kasteenraikkaalta kuin tulopäivänäänkin. Paljon ohjelmaa oli varattu hänen osalleen, eikä helsinkiläisyleisön mielenkiinto maailman kauneinta tyttöä kohtaan hetkeksikään herpautunut. Poliisilla oli jatkuvasti ollut työtä pitäessään järjestyksessä Hotel Vaakunan edustalle kerääntynyttä yleisöä, joka kärsivällisesti on odottanut nähdäkseen edes vilauksen meidän kaikkien yhteisestä Armistamme, ja hänen hotellikerroksessaan ovat etsivien kotkansilmät tarkanneet tulijoita ja menijöitä.

Päivän virallinen ohjelma alkoi tilaisuudella missä ministeri Antonio de las Alas esitti Armi Kuuselalle kutsun saapua Filippiineille. Ja aikaisemmin oli neiti Kuusela saanut epävirallisesti kuulla asiasta, mutta varsinainen kutsu lausuttiin eilen hotelli Vaakunassa huomattavien filippiiniläisten vieraiden ja lehdistön edustajien läsnäollessa.

Armi saapui hiukan myöhästyneenä, mutta vastustamattoman viehättävänä valkoisessa kesäpuvussaan. Filippiinien edustajat, ministeri de las Alas, tri Francisco Dalupan, kansanedustaja Simeon G. Toribio, Mrs. Maximiana Toribio, ja Mrs. Wirginia le Liongbian sekä Filippiinien olympai-attashea maist. T. K. Keranto ottivat hänet vastaan lehtihuoneessa. Lyhyessä puheessaan ministeri de las Alas esitti maansa puolesta toivomuksen, että Armi Kuusela saapuisi avaamaan ensi helmikuussa alkavat talvimessut. Armi vastasi luonnollisesti ja ujostelematta sujuvalla englannin kielellään, että hän on jo kuullut tästä kutsusta ja että hän olisi hyvin kiinnostunut näkemään Filippiinit. "Virallinen puoli" oli näin järjestyksessä. Vieraat halusivat vielä tietää missä Miss Universum on oppinut erinomaisen englantinsa ja saivat kuulla, että hän on koulussa lukenut neljä vuotta tätä kieltä.

Ja sitten alkoivat valokuvaajat jälleen piirityksensä, eikä Armi tällä kään kretaa pettänyt heidän odotuksiaan, vaan hymyili joka kerta yhtä aurinkoisesti. Mutta yleisö, joka tiesi, että jotakin on tekeillä ja huuteli hotellin edustalla "Armi ulos," ei tällä kertaa saanut toivettaan täytetyksi.

Turkkilaista kohteliaisuutta

"You nearly kill me — tehän miltei tapatte minut," lausui Armi amerikkalaisittain vastaanottaessaan Istanbulin lahjan maailman kauneimmalle. Onnellinen lahjan luovuttaja oli Turkin olympiajoukkueen johtaja Fyruzan Tekil ja tapauksen todistajina oli lukuisia hänen maanmiehiään joukossa ministeri Kemal N. Kavur sekä ylipormestari Eero Rydman, molemmat puolisoineen. Ja kaikki läsnäolevat miespuoliset ministerit ja ylipormestari mukaanlukien kehittivät seurustelutaitonsa huippuunsa lainkaan salaamatta tuntemaansa ihailua.

Armin astuessa isänsä ja äitinsä seuraamana lähetystöhuoneistoon viehättävässä valkoisessa puvussa, jonka helmaa koristi hedelmäaiheinen kuviointi ja harteilla valkea bolero, tummasilmäiset turkkilaiset levittivät kasvoilleen ihastuksen hymyn, kumarsivat kohteliaasti ja seurasivat Armin jokaista liikettä, jokaista elettä herpaantumattomilla mielenkiinnolla koko vierailun ajan.

Ja Mr. Tekilin kumartaessa ritarillisesti hänen ojentaessaan Istanmbulin kaupungin lahjan syntyi hiljaisuus, jonka katkaisi Armin välitön amerikkalainen purkaus: "You nearly kill me — oh, its wonderful. Ihastuttava, yhtyi äitikin ja koko seurue tunsi, että Armin miltei kyynelee silmissä lausumat sanat tulivat sydämen pohjasta.

Lahja

Valokuvaajien salamavalot välähtelivät, filmikamerat surisivat ja hieman kauempana seisoi surullisen näköinen turkkilainen valokuvaaja, joka heti Armin ilmestyessä käytti koko materiaalinsa harmittellen myöhemmin hukkaan meneviä tilaisuuksia. Ei kestänyt kauaa ennen kuin Armi oli kiinnittänyt korviinsa lahjaan kuuluvat korvarenkaat, pujottanut ranteeseensa rannerenkaan ja sormeensa sormuksen sekä kiinnittänyt boleroonsa olympialaisten kunniamerkin tilalle rintasoljen. Korut, jotka kaikki ovat hopeaa ja joihin on upotettu turkkilainen hyvyyttä merkitsevä kirjoitus, ovat kaikki vanhaa turkkilaista käsityötä.

Tapauksen kaunniaksi tarjottiin samppanjaa ja kaviaaria ja seurusteltiin välittömästi. Ties kuinka monta sataa kertaa Armi on jo saanut kertoa vaikutelmistaan Amerikassa herttaisesti hymyillen hän jälleen eilen toisti läsnäoleville kaiken uudelleen, kertoi haluavansa päästä käymään Istambulissa ja toivoi pian pääsevänsä kotiin Muhokselle. Turkkilaiset tavat olivat niinikään puheenaiheena ja Armi uskalsi lausua toivomuksen saada käyttää huntua, mutta sai heti Mr. Tekilin vastaulseen: "Sellainen ei ole Teitä varten, huntu ei ole tarkoitettu maailman kauneimmalle."

Miss ja Mr. Universum

Isä Kuusela ja Äiti Kuusela saivat vastata aivan yhtä moniin kysymyksiin kuin tytärkin, ylipormestari toimi hymyilevänä tulkkina ja kertoi, miten Armi oli tavannut egyptiläisen Mr. Universumin. Hän oli eilen aamupäivällä odottanut hotelli Vaakunan aulassa ja saikin tavata Armin. Miss ja Mr. Universumin välinen keskustelu tosin supistui kädenliikkeisiin, mutta Mr. Universumin suudelma Armin kädelle tulkitsi kieltä ymmärtämättömälle hänen tunteensa.

Tunti kului nopeasti ja läsnäolevien ystävällisten tervehdysten saattamana ajoi Armi takaisin hotelliinsa syödäkseen päivällisen ennen illan jalkapallo-ottelua. Eilen aamupäivällä hän oli seuraamassa ratsastuskilpailuja ja sai hetken rauhan yleisöltä. "Meillä oli niin mukavaa. Saimme olla ihan omissa oloissamme," tulkitsi isä Kuusela. Ja Armi puolestaan sääli vanhempiaan: "Äiti ja isä parka, he ovat varmaan väsyneitä kaikkeen touhuun."

North East, Md.

Kyllä se on ollut lämpöistä

täälläkinpäin, mutta kesä onkin jo syksyynpäin syrjällään, että kyllä sen nyt jo jaksaa kärsiä.

Tämän paikallisen sekakuoron

nuoriso ja lapset ovat kovasti harjoitelleet iltamaohjelmaa ja niillä onkin oikein komea kuvaelma esitettävänä. Sitten vielä tanssit lopuksi ja tämä tulee olemaan täällä North Easten Red Mens haalissa viimeinen lauantai tässä kuussa, silloin onkin se Labor day week end, että on muutenkin juhlainen aika.

Sitten vähän siitä suuresta tulevasta konsertista, jonka laittaa meidän kuuluisuutta saavuttanut sekakuoro Kaiku. Konsertti tulee olemaan täällä Elkton Armoryssa, Elkton, Md., syysk. 27 p:nä. Siitä tulee kaikin puolin suuremmoinen jo siitäkin syystä, että tämä paikallinen Homemagers Club on ruvennut sitä avustamaan. No terve taaskin. — Hilja.

ELIS SULKASEN KIRJOITTAMASTA JA KUSTANTAMASTAMME KIRJASTA

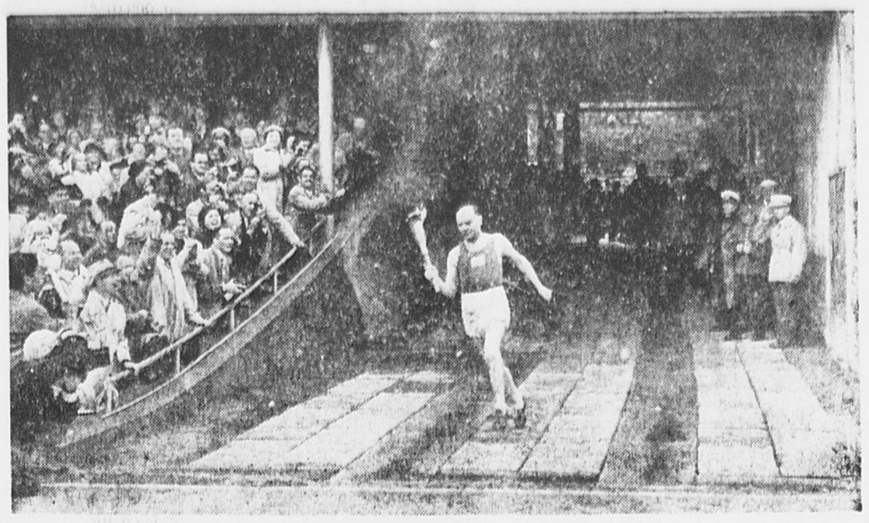
AMERIKAN SUOMALAISEN TYÖVÄENLIIKKEEN HISTORIA

lausuu kirjailija Martti Larni, joka nykyisin toimittaa Superiorissa, Wis., ilmestyvää Työväen Osuustoimintalehteä, näin:

"Amerikansuomalaisia voi onnitella siitä, että sen monivaiheinen ja tapahtumista rikas elämäkerta on nyt talletettu tuleville sukupolville, ja tekijää taas voi onnitella pätevästä ja puolueettoman arvostelun kestävästä kirjallisesta työstä, jonka todellista arvoa emme kenties vielä täysin tajuakaan."

Niitä, jotka tahtovat saada kirjastoonsa tämän huomionarvoisen teoksen, kehoitamme lähettämään viipymättä neljä dollaria osoitteellamme, koska painos näyttää loppuvan tämän kevään aikana.

RAIVAAJA, Fitchburg, Mass.

Kuvassamme näemme Paavo Nurmen saapumassa maratonportista Stadionille oikeassa kädessä Olympiatuli.

Paavo Nurmi

(Raivaajan Kirjeenvaihtajalta)

Helsinki. — Yhä uudestaan palautuvat mieliimme XV Olympia-kisojen unohtumattomat avajaiset. Näemme mielissämme Stadionin tulostaulukolle juhlan kohokohtaa edeltävänä ilmestyneet sanat: Soihdun tuo Stadionille PAAVO NURMI. Tämä sai yllätyksen kohahduksen käymään läpi katsomon ja sanoja edeltänyt jännitys, joka oli luonut innostuksen punan läsnäolijoiden poskille, laukesi. Uteliaina vilkuiltiin maratonportille, josta Olympiasoihdun oli määrä saapua Stadionille. Kentälle ryhmittyneiden osanottajamaiden upeat rivistöt särkyivät tämän, maailmankansojen urheiluhistorian suuren tapahtuman vallattua nuorten urheilijain mielet, saaden heidät kiirehtimään juoksuradan reunaan ikuistamaan kameroillaan jälkimaailmalle sen minkä he tulisivat nyt omakohtaisesti näkemään.

Kohta alkoi Stadionin ulkopuolelta kuulua suosionosoituksia, jotka yltyivät täyttääkseen mahtavina koko ilmapiirin, hetkellä jolloin aikamme suurin urheilusankari Paavo Nurmi saapui juosten maratonportista tiilimurskalle, kantaen oikeassa kädessään soihtua, jossa paloi Hellaan tuli — Olympiatuli, joka oli julistava koko maailmalle ystävyyttä ja rauhaa kokoontua rehtiin ja puolueettomaan urheilukilpaan.

Näin toi rauhan tulen olympiakisoihimme Juoksijoiden Kuningas Paavo Nurmi, urheilijakuuluisuus, jonka nimi yhä vieläkin muistuu ulkomaalaisten mieleen ensimmäisenä Suomeen liittyvänä asiana, hänen saavutettuaan huomiota herättäviä tuloksia juoksijauransa kunniakkaina päivinä.

Työläisperheen poikana syntyi Paavo Johannes Nurmi Turussa kesäkuun 13 päivänä 1897. Isänsä kuoltua joutui hän jo 11-vuotiaana huolehtimaan nuoremmista veljistään ja sisaristaan, joka vastuu oli omiaan luomaan hänelle sen lujatahtoisen ja sisukkaan luonteen, jonka avulla hän myöhemmin pystyi uskomattomiin saavutuksiinsa. Pitkien matkojen juoksijana hän voitti ensimmäisen kilpailunsa jo vuonna 1914, jolloin hän oli vasta 17-vuotias. Kuusi vuotta myöhemmin asi hän maailman urheiluväen katseet taaskin kerran kääntymään Suomeen voitettuaan Antwerpenin Olympialaisten vuonna 1920 kultamitalit 10,000 metrin juoksussa ajalla 31,45.8 ja 8:n kilometrin murtomaajuoksussa ajalla 27,15.0, sekä saavutettuaan 5,000:n metrin juoksussa toisen sijan.

Kymmenen vuotta (1921—31) kes'äneen huippukuntonsa aikana rikkoi Paavo Nurmi kaikki maailmanennätykset 1,500 m:n ja 20 km:n välillä juostavilla matkoilla. Järjstyksessä toisissa olympialaisissa, Parisissa vuonna 1924 voitti hän koko maailman hämmästykseksi 1,500 m:n ja 5,000 m:n juoksut samana päivänä ajoilla 3,53.6 ja 14,31.2. Näiden matkojen lisäksi voitti hän myös ylivoimaisesti 10 km:n murtomaajuoksun ankarassa helteessä, jonka vaikutuksesta useat osanottajat joutuivat keskeyttämään. Seuraavat kisat Amsterdamissa toivat Nurmelle voiton "Kympillä" ajalla 30,18.8 ja toisen sijan 5,000 m:llä, sekä 3,000 m:n estejuoksussa. Englannissa olivat hänellä tilillään 4:n mailin juoksun ja 2:n mailin estejuoksun mestaruudet. Suomessa kerääntyi hänelle kaiken kaikkiaan parikymmentä mestaruutta.

Amerikkalaiset juoksijat saivat maistaa tappion karvasta makua talvella 1925, Nurmen ollessa kiertueella U. S .A:ssa. Kolme kuukautta kestäneen vierailunsa aikana saavutti hän useita maailmanennätyksiä sisäradoilla voittaen yhteensä 45 kilpailua. — Vuodet vierivät ja Paavo Nurmi jatkoi voittokulkuaan, keskittäen harjoituksensa lopulta maratonille, Los Angeles'in kisoja silmällä pitäen. Karsintakilpailussa Suomessa vuonna 1932 saavutti hän jo loistavan ajan 2,22,03.2. International Amateuric Athletic Federation, IAAF kielsi häneltä kuitenkin osallistumisen näihin Olympiakisoihin. Väitettiin, että Nurim oli rikkonut kansainvälisiä amatöörisääntöjä.

Yli kolmekymmentä maailmanennätystä saavuttaneena juoksijakuuluisuutena lopetti hän kilpailemisensa vuonna 1934 ja antautui liikealalle, osallistuen Berliinin olympialaisiin vuonna 1936 suomalaisten pitkien matkojen juoksijoiden valmentajana. Hänen valmentaminaan voittivat suomalaiset 3 kulta- ja 3 hopeamitalia, sekä yhden pronssimitalin.

Paavo Nurmen kehittämänä syntyi uusia valmennusmenetelmiä ja hänen aloitteestaan otettiin käytäntöön 3,000:n ja 5,000:n metrin juoksumatkat. Vaatimattomalla esiintymisellään saavutti hän paljon ihailua maailmassa ja legendaarisena urheilijana säilyy hänen nimensä Juoksijoiden Kuninkaana tulevillekin sukupolville. — Tnään löydämme hänet pienessä miesten vaatetusliikkeessään Helsingissä. — Pikku-Hannu.

Gardner, Mass.

"Mulligan stew" päivällinen

syödään sunnuntaina elok. 17 päivänä Templetonin Fish and Gun Clubin aukiolla. Siellä on mainion hyvä tila ja luonnon ihana paikka. Emäntämme lupaavat ainakin Mainen sopan veroista keittää, sillä liha ei lähde pakenemaan, kuten usein piknekeissä käy. Kehoitamme Luukasta tulemaan maistiaisiin, koska luimme selostuksen ja tuntui niin kuin silläkin olisi jo vatsa täysi.

No, sitten se ohjelma on hyvin sopivaa hyvän ruuan päälle. Mrs. Saimi Morson Conn. tulee runoilemaan ja eteläpohjalaisia juttuja jutustelemaan. Mrs. Emily Roiko laulaa sooloja. Mr. Arvi Manninen soittaa harmurisooloja ja vielä on lisää tiedossa, josta tuonnempana ilmoitamme. Niin, Otto Kuitunen tietenkin antaa huumorisia lauluja.

Gardner ja ympäristö, varautukaa siis lihasoppa-päivälliselle, jossa on kaikki vitamiinit mitä ihmiskeho kaipaa. Hinta on perin halpa, 99 senttiä, siihen kuuluen jälkiruoka ja maito tai piimä.

Jäämme odottamaan Gardnerin osaston naisten valmistamaa ulkoilma juhlaa 17 päivänä t.k. Jos ette ole ennen siellä käyneet niin sinne on helppo osata otatte vasemman tien E. Templetonista siinä on tien viitta, joka johtaa perille asti. — M.

Lohet opetetaan uimaan suoraan säilyketehtaisiin

Nyt ollaan täällä melko pitkällä siellä tiellä, että kalansäilyketehtaiden ei tulevaisuudessa tarvitse ostaa ainakaan lohta. Ne järjestävät vain altaan, mihin lihavat merilohet itse uivat tarjoutuen tehtaan raaka-aineeksi. Tämä perustuu siihen, että lohi palaa syntymävesiinsä kutemaan käytyään meressä lihomassa ja kasvamassa. Kokeilu on nimittäin osoittanut, että lohet tulevat myöskin keinotekoisia kouruja pitkin keinotekoisiin altaisiin.

Askettäin nimittäin saatiin siitä varma todistus viidentoista hopeanhohtoisen veden kuninkaan uiskennellessa kutemispuuhissa Washingtonin valtion yliopiston suuressa posliinialtaassa historiallisina todistuskappaleina.

Nämä viisitoista hopeakylkistä kuuluivat 26.000:n lohenpoikasen parveen, joka aikoinaan oli haudottu mainitun yliopiston kalastuslaboratoriossa. Ne oli sitten merkattu leikkaamalla niiden evistä pieni pala pois, minkä jälkeen ne oli lasketu posliinialtaaseen. Aitaasta taas järveen, mistä edelleen on jokiväylä Tyynen valtameren ulapoille.

Laboratorion esimies Tri Lauren A. Donaldson odotteli jännittyneenä niiden mahdollista palaamista. Nuoria lohia on usein menestyksellisesti siirretty toisesta vedenjakajasta toiseen, mutta ne eivät koskaan aikaisemmin ole joutuneet palaamaan niin epäkodikkaaseen paikkaan kuin keinotekoiseen altaaseen Kanden viikon oleilu altaassa näytti kuitenkin riittävän saamaan ainakin muutamat lohet varmoiksi siitä, että allas oli niiden kotivesi. Ne uivat takaisin merestä Pugetsalmen kautta ja ponnistelivat joen kalaportaita takaisin Union-järveen ja sitten kouruja myöten altaaseen.

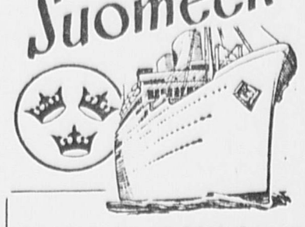
Kalastajat ovat pyydystaneet sata muuta merkattua lohta ja paljon on tietysti joutunut muiden kalojen kitaan, mutta tri Donaldson toivoo, että ainakin yksi prosentti merkatuista lohista palaa takaisin altaaseen. Se merkitsisi lohien tutkimisen ja viljelyn tehostumista, sillä niitä ei enää tarvitse suurin vaivoin ja kustannuksin hankkia joista.

Amerikkalaiset ovat nyt ryhtyneet laskemaan mahdollisuuksia järjestää kalanjalostuslaitoksille lohitarmeja lähelle suolaista vettä. Keinotekoisesti haudotut poikaset voitaisiin laskea mahdollisimman lyhyitä teitä mereen, niin että ne välttyisivät pitkien jokimatkojen vaaroilta, jotka uhkaavat niiden "viheja" veljiä ja serkkuja. Paluumatkalla niiden ei myöskään tarvitsisi uhrata jokimatkoilla voimiaan ja tehtaille arvokasta rasvaansa koskissa ja kalaportaissa ponnisteluun, koska ne pääsisivät suoraan merestä säilyketehtaiden rauhallisia kouruja myöten miltei keittopatoihin.

Tiibetin kansa on taisteluhalutonta

HONGKONG — Komm.-Kiinasta paennut sveitsiläinen insinööri kertoo m.m. sellaista, että tiibettiläiset voisivat, jos tahtoisivat, uuvuttaa nälkään maassa oleskelevat 10,000 kiinailaista sotilasta. Mutta, sanoo ins. Robert Chappelet, tiibettiläiset ovat haluttomia taistelemaan. Chappelet on ollut Tibetissä vuodesta 1933 lähtien ja tuntee olot siellä. Tiibetiläiset, hän sanoo, vihaavat kommunisteja, mutta eivät ole nostaneet sormea pystyyn taistellakseen niitä vastaan. Eräs heimo Japanin rajalla oli tapellut kiinalaisia vastaan, mutta varsinaiset tiibettiläiset eivät tarttuneet aseisiin.

Suomeen

Lepoon ja virkistykseen

ei ole parempaa kuin VALTAMERIMATKA suosituissa, ruotsalaisissa moottorilaivoissa "GRIPSHOLM'issa" tai "STOCKHOLM'issa.

Käyttäkää hyväksenne "SÄÄSTÖKAUTTA". Matkustakaa syksyllä tai talvella, jolloin matkaliput ja muut matkakulut ovat halvat.

Parhaita paikkoja saatavissa seuraavissa laivavuoroissa New Yorkista Göteborgiin:

GRIPSHOLM elokuun 14 p.
STOCKHOLM elokuun 28 p.
GRIPSHOLM syyskuun 11 p.
STOCKHOLM syysk. 24 p.
GRIPSHOLM lokakuun 9 p.
STOCKHOLM lokak. 21 p.
GRIPSHOLM marrask. 7 p.
STOCKHOLM marrask. 17 p.
GRIPSHOLM jouluk. 6 p.
STOCKHOLM jouluk. 10 p.

Vähimmäishinnat: Ensimmäinen luokka $285; turistiluokka $185

TERVETULLEIN LAHJA
SAL:n LAHJAPAKETIN haluaa jokainen. Valittavana 3 pakettia hintaan $5.98, $7.75 ja $10.75, mihin sisältyy perilletoimitus määräpaikkaan. TODELLINEN LAHJA.

Tilatkaa laivapaikat matka-asiamieheltänne. Hänen palvelunsa ja kokemusperäiset neuvonsa eivät maksa Teille mitään.

Swedish American Line
154 Boylston Street, Boston, Mass.
636 Fifth Ave., New York 20, N.Y.

SAL

Rhee valittu jälleen Korean presidentiksi

PUSAN, elok. 7 p. — (UP) Syngman Rhee on valittu uudelleen Korean presidentiksi suurella äänten enemmistöllä. Kaikki äänet ei ole laskettu ,mutta jo eilen hänellä oli 3,689,809 ääntä viidestä miljoonasta lasketusta äänestä. Hänen lähin kilpailijansa, ent. kommunisti Cho Bong, oli tällöin saanut 671,445 ääntä.

• CAPE COD •
Minun Vakuutusmieheni
George B. Kelley — Alfred C. Kelley
HYANNIS MASSACHUSETTS

JOHN HINCKLEY & SON CO.
Puutavaraa - Rakennustarpeita - Rautatavaraa ja Viljaa
YARMOUTHPORT ja HYANNIS,
Massachusetts

IKKUNANVERHOJA JA VENETIAN KAIHTIMIA
The WALLPAPER Shoppe
102 Main Street, Hyannis, Mass
Tel. Hyannis 1755

BRYANTVILLE
BRYANTVILLE MOTOR SALES
School St., Bryantville, Mass.
— Tel. 158-2 —
Valtuutettu
FORD MYYNTI ja PALVELUS

JOHN HILL
Bryantville, Mass.
Tel. Bryantville 422
SANTAA ja SORAA
Vuokraamme gasolii:nilla käypiä lapioita ja buldozereita

BAXTER'S FISH MARKET
BAXTER'S WHARF
177 Pleasant St., Hyannis, Mass.
Tel. 1487
Tukuttain ja vähittäin

DOANE, BEAL & AMES
FUNERAL SERVICE
HYANNIS YARMOUTH
HARWICH CHATHAM
Telephone Hy. 684

RICE FUNERAL HOME
15 Webster Street,
Rockland, Mass.
Puhelin 55

FRANK G. THACHER
ROBERT G. DOWLING
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
HYANNIS, MASS.,
Main Street. Masonic Temple.
Tel.: Hyannis 1620 ja 1621.

TILATKAA ja kehoittakaa tuttaviannekin tilaamaan Raivaaja, ainoa kuusi kertaa viikossa ilmestyvä suomenkielinen sanomalehti Yhdysvalloissa.

RAIVAAJAN ASIAMIES! SINUN TYÖSI TULOKSENA RAIVAAJA ILMESTYY PÄIVÄLEHTENÄ!

Massan etelärannikko

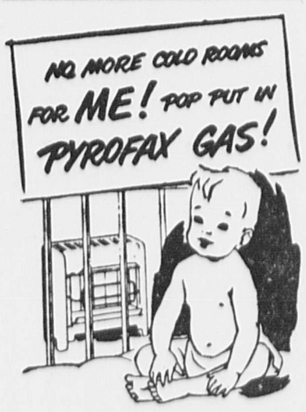
J. J. SHEPHERD & SONS, Inc.
FUNERAL DIRECTORS
Perustettu 1825
KINGSTON — DUXBURY — MARSHFIELD — PEMBROKE
WHITMAN — HANOVER
"Yli vuosisadan arvokasta palvelua"

THE CORNWELL MEMORIAL CHAPEL
ARVOKAS HAUTAUSPALVELU
Center Street Tel. 29-2 Wareham, Mass.

EGGER'S FUNERAL HOME
Puh. 680 — yöllä 517 W.
Pearl Street
MIDDLEBORO, MASS.

H. A. SUDDARD, Inc,
Ford
MYYNTI "6"
"8" PALVELUS
162 Elm Street Wareham, Mass.
Tel. 643

HANSON, MASS.
Hyvien polttoaineiden koti
MacDONALD FUEL CORP.
1158 Main St., Hanson, Mass.
Puh. Bryantville 184
N. E. Koksia — Gulf polttoöljyä
D. & H. kolia

Pyrofax kaasupalvelu voidaan laittaa kotiinne. Se on puhdas, nopea ja luotettu. Oikea polttoaine keittämiseen, veden kuumentamiseen ja jäädyttämiseen. Tavatkaa meitä jo tänään!

Teidän Pyrofax-kaasun
välittäjänne
South Shore Utility Co., Inc.
Perustettu 1926
1115 Main St., Hanson, Mass.
Tel. Bryantville 143-2

MAPLE TREE FARM
HOME OF
STURTEVANT'S STURDY CHICKS
Offers For
MARKET EGG
and
HATCHING EGG PRODUCERS
Rhode Island Reds, New Hampshires
Sex-Linked Cross, Barred Cross
Dominant White Rock
Rhode Island Red Cross
FOR EFFICIENT
POULTRY MEAT PRODUCTION
New Hampshire Golden Whites
Rock-Hamp Cross
White Barred Cross
First Prize Winner
1950 & 1951 Mass. Chicken-of-Tomorrow Contest with Sturtevant's Dominant White Rock Crosses
MAPLE TREE FARM
Pioneering Dominant White Rocks
George and Russel Sturtevant, Props.
Hatches Every Week of the Year
100% Pullorum Clean
U. S. approved
PLYMOUTH ST.
HALIFAX MASS.
Telephone: Bryantville 504

— Parempi on äitin pettu kun vieraan rukihinen. — Simo.

VIERAILKAA MEILLÄ
COLLEGE GRILL
RESTAURANT
Main St., Hyannis, Mass.
Lobstereita - Kanaa - Väkijuomia

New York City

Raivaajan New Yorkin konttori: 2056-5th Ave. Puhelin Lehigh 4-0906.
Konttori avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—8:30 illalla.
Raivaajan tilauksia ja ilmoituksia vastaanotetaan. Rahalähetyksiä Suomeen toimitetaan.
Wilho Hedman, toimittaja.
M. Lyytikäinen, liikkeenhoitaja.

TYÖVÄENTALOSSA
PÄIVÄLISTA:

Sunnuntaina 10 päivänä ravintola avataan klo 12 päivällä ja illallisia varten auki kello 9 illalla.

Tiistaina 12 päivänä johtokunnan kokous klo 8.30 ill.

Torstaina 14 päivänä ASKL:n New Yorkin osaston kokous klo 9. Ravintola avoinna kello 11 kello 9 illalla. Vesan sali avoina illalla.

RAY HEDMAN,

Raivaajan New Yorkin toimittajan Wilho Hedmanin veljen poika, johtokuntamme jäsen ja näyttämömme ahkera työskentelijä, joka "Anna Salen" laivalla oli virkailijana ja kuukausia ennen lähtöään oli konttorissa järjestelemässä matka-asioita, on ensi kertaa nyt Suomessa, koska on tässä maassa syntynyt. Saamme silloin tällöin tervehdyskortteja sieltä ja nyt viimeksi Mikkelin läänistä. Hänen isänsä on sieltä kotoisin ja Ray vakuutti, että kun viralliset toiminnat ja kiireet on ohi, niin hän menee isänsä synnyinseuduille ja onkii kaloja samasta järvestä kuin isänsäkin. Saapuneet kortit toteaa, että sanansa Ray on pitänyt.

Ray on erittäin monipuolinen toimitsija Työväentalolla ja aikoinaan ihanneliitto ja myöhemmin näyttämötyö on vakiinnuttanut hänelle myös selvän suomenkielen. Rouvansa Aira Hedman, tunnettu lausujatar ja näyttelijätär, kärsii suuresta jännästä, ettei vaan Suomen neitoset katsele Rayta syvälle silmiin hänen Suomimatkallaan. Kiitos Ray korteistasi ja tervetuloa takaisin. Toimintamme jo kutsuu.

ALBIN YLÖNEN

loukkaantui tiistaina elokuun 5 päivänä työmaalle saavuttuaan ja juuri töiden alkaessa. Rakennettavan rakennuksen pohjakerros jo oli kaivettu ja kellariaukon ylitse johtavaa lankkua kävellessään horjahti ja putosi sillä seurauksella, että kaksi kylkiluuta meni poikki.

Viipymättä hänet kuljetettiin New Rochelle sairaalaan, mutta emme vielä ole lähemmin kuulleet, miten vaarallista laatua loukkaantuminen oli.

Proctor, Vt.

Syntymäpäivä juhla

Arvid Kivistön 65 syntymäpäivänä yllätettiin häntä Matti ja Ida Wannen kodissa, johon oli kokoontunut tämän paikkakunnan suomalaiset sekä ruotsalaisia ja englantilaisia viettämään hauskaa syntymäpäiväjuhlaa.

Vihittiin vankilassa

Miss Catherena Janoski ja Raymond Brown. Heille syntyi lapsi viime vuotena joulukuussa, Brown ei tahtonut tunnustaa, että hän on lapsen isä, mutta Miss Janoski sai sen todistettua oikeudessa ja pani Brownin vankilaan, mutta vankilassa ollessa mieli muuttui. Mies vapautui ja pääsi pois vankilasta viime viikolla.

Tapaturmainen kuolema

Margared M. Adamovich, 2 lapsen äiti ja Springfieldissä asunut, oli viime viikolla miehensä mukana heinätyössä ja joutui traktorin pyörän alle, josta oli kuolema seurauksena.

Olgie Lamear, joka talvella 1948 sai suurta huomiota kun hän parihevosilla, 12 "kuttua", 15 kanaa ja 2 koiraa kärryillä lähti kohti Arkansasin valtiota. Meno kesti 38 päivää. Takaisintulomatka hevosilla kesti 59 päivää. Nyt hän asuu miehestään erillään ja Arthur Lamear hakee avioeroa Olgasta. — I. B. Hella.

KOSTO

Robert Louis Stevenson

Priki "Judaksen tytär", joka santelipuulastissa oli lähtenyt Sidneystä Kiinaan, pysähtyi matkallaan Pingalep-saaren edustalle, joka on Etelämeren saariston pienimpiä saaria. Siihen aikaan 1800-luvun alkupuoliskolla, santelipuuta Tyynellä valtamerellä kuljettaviin purjelaivoihin tavallisesti keräytyi miehistöksi satamakaupunkien vaarallisinta, roistomaisinta pohjasakkaa. "Judaksen tytär" ei ollut mikään poikkeus. Miehistön kaikki jäsenet eivät ehkä olleet yhtä suuria roistoja, mutta jos joku olisi suorittanut vertailun, niin kapteeni Matson olisi luultavasti julistettu pahimmaksi.

Pingalepin saaressa ei ollut kunnollista satamaa ja sen vuoksi kapteeni Matson ohjasi laivan turvallisen matkan päähän siitä tuulen alapuolelle. Ankkuri kolisi mereen ja rhdyttiin odottamaan alkuasukkaita, jotka toisivat merikilpikonnia laivan muonavaraston täydennykseksi. Pian rannasta lähtikin kymmenkunnan alkuasukkaan meloma kanootti. Kapteeni tähysti siihen, huomasi valkoisen miehen istuvan sen perätuhdolla. Kalveten hän peräytyi hyttiinsä kannen alle.

Ensimmäinen perämies Willis tarkkaili uteliaana kanootin peränpitäjää, jota joskus olisi voitu sanoa valkoihoiseksi. Nyt hänen ihonsa oli paahtunut tummanruskeaksi, hänen tukkansa oli leikkaamaton ja ulottu kauas selkään. Ainoa sivistyksen merkki oli leveälierinen, palmunlehdistä valmistettu hattu ja englanninkielen taito.

— Ette näemmä välitä liioista purjeista, Willis virkkoi hymyillen.

— Mitä kirottua se teille kuuluu? mies ärähti. — Luuletteko minun vaivautuvan pukeutumaan teidänlaistenne vuoksi? Haluatteko ostaa merikilpikonnia vai ette. Missä kapteeni on?

— Hän kai tuli pahoinvoivaksi nähdessään teidät, Willis vastasi. — Ehkä hän ei enää haluakaan kilpikonnia. Meillä on kiire.

Minun vuokseni teidän ei tarvitse myöhästyä, mies sanoi.

— Tarvitsen kilon tupakkaa ja maksuksi saattee niin paljon kilpikonnia kuin haluatte.

— Kohtuullinen ehdotus, Willis virkkoi. — Voitte tuoda tänne parikymmentä.

— Ilmeisesti ette koskaan ole nähnyt merikilpikonnaa, mies ärähti. — niitä mahtuu vain kaksi tällaiseen kanoottiin. Mikäli haluatte enemmän, teidän on lähetettävä vene noutamaan niitä. Minä palaan maihin järjestämään vaihtokaupan.

Hän huusi komennon alkuasukkaille, jotka lähtivät heti melomaan kanoottia rantaan.

Willis laskeutui kajuuttaan. Kapteeni istui siellä kalmankalpeana.

— Hän lupasi kaksikymmentä isoa kilpikonnaa kilosta tupakkaa, Willis sanoi. — Lähetänkö veneen noutamaan niitä. Tarvitsemme tuoretta ruokaa.

Kapteeni veti syvään henkeä aivankuin olisi vapautunut suuresta huolesta.

— Niin, tarvitsemme kilpikonnia, hän vastasi. — Antakaa Bartonille tupakkaa ja lähettäkää hänet noutamaan niitä. Hän voi ottaa mukaansa viisi, kuusi alkuasukasmatruusia. Mutta sanokaa, ettei hän saa viivytellä. Älkää enää päästäkö tuota miestä laivaan. En voi sietää hänen ulkonäköään.

Toinen perämies mustine matruuseineen lähti maihin. He seurasivat entistä valkoihoista miestä ja hänen alkuasukasapulaisiaan palmujen suojassa olevalle kilpikonnalammikolle.

— Tämä on hyvä ajatus . , Barton aloitti, mutta pitemmälle hän ei ehtinyt.

Alkuasukkaat heittäytyivät sslamannopeasti hänen kimppuunsa, paiskasivat hänet maahan, sitoivat hänen kätensä ja jalkansa.

— Nopeata toimintaa, eikö olekin, Barton: pitkätukkainen mies sanoi. — Et taida muistaa minua. Mikäli olet unohtanut kasvoni, niin katso selkäni arpia. Nyt voin maksaa kalavelkani sinulle sekä roistomaiselle kapteenillesi siitä, mitä kerran teitte minulle.

Bartonin kasvot ilmaisivat hänen muistavan. Mutta hänelle ei jäänyt paljon aikaa syntiensä muistelemiseen. Pitkätukkaisen viittauksesta alkuasukkaat sitoivat ison kiven Bartonin kaulaan ja heittivät hänet lammikkoon. Bartonia seuranneet mustat matruusit makasivat sidottuina maassa.

Ponapen ja Yapin eteläpuolella purjehtineet vanhat merimiehet muistelevat vieläkin kertomuksia sen päivän tapauksista. Ovelasti selitellen prikin kapteeni saatiin uskomaan toisen perämiehen mustine matruuseineen karanneen laivasta ja jääneen saareen. Ensimmäinen perämies Willis lähetettiin lisämiesten kanssa etsimään heitä. Kapteeni ei epäillyt juonta huomatessaan alkuasukasnaisten ja lasten rauhallisina puuhailevan rannalla. Mutta Willis miehineen narrattiin majaan pitkätukkaisen, entisen valkoisen miehen luo. Siellä heidät yllätettiin ja heidän jalkansa ja kätensä sidottiin.

— Mitä tämä tarkoittaa? Willis kysyi rauhallisena ajatellen miehen yrittävän vaatia lunnaita hänestä.

Pitkätukkainen, entinen valkoinen mies tähysti prikiin. Sen kannella parveili saaren alkuasukkaita tarjoten kaupaksi kaloja ja kookospähkinöitä. Hän huomasi myös naisten ja lasten ohjeiden mukaan liikkuvan huolettoman näköisinä rannalla. Hän kääntyi vastaamaan ensimmäiselle perämiehelle.

— Tämä tarkoittaa vain sitä, ettei teille eikä miehillenne tapahdu mitään, jos rauhallisina odotatte, kunnes lähetän noutamaan teidät laivaan. Vain Barton on kuollut. Olen maksanut hänelle vanhan velkani.

— Ahaa, aiotte siis rosvota laivan, Willis huudahti.

— En aio tehdä mitään sellaista, pitkätukkainen entinen valkoinen mies vastasi. — Mutta kapteeni Matsonillekin minun on maksettava vanha velka. Neuvon teitä pysyttelemään hiljaa, mikäli ette halua joutua samaan paikkaan kuin Barton. Teille ei tapahdu mitään, koska ette ole koskaan tehnyt pahaa minulle.

Hän kutsui mukaansa parikymmentä alkuasukasta ja komensi heidät kantamaan veneeseen Bartonin mukana tulleet sidotut matruusit. Sitten he lähtivät soutamaan laivaan.

— Tuolta tuodaan Bartonin miehiä, kirvesmies sanoi laivan partaaseen nojaavalle kapteenille. — Alkuasukkaat ovat köyttäneet heidät kuin siat. Mutta en näe Bartonia heidän joukossaan.

— He eivät uskalla sitoa valkoista miestä, kapteeni vastasi. — Barton tietenkin palaa Willisin mukana ja tuo kilpikonnat laivaan.

Sotasuunnitelma onnistui täydellisesti. Alkuasukkaat olivat olleet vain kymmenen sekuntia kannella, kun kapteeni ja koko miehistö oli lannistettu ja sidottu. Kapteeni oli asetettu istumaan partaan viereen. Kuolemankauhu valtasi hänet, kun hän näki pitkätukkaisen kiipeävän kannelle.

Mies käveli kapteenin eteen.

— Tässä olen, kapteeni Matson, hän sanoi ivallisesti hymyillen. — Toivottavasti muistatte minut.

Kapteenin punakat, pöhöttyneet kasvot olivat muuttuneet ruumiinkelmeiksi. Hän hengitti huohottaen, kiristellen hampaitaan voimattomassa raivossaan.

— Tietenkin muistatte minut, mies jatkoi. — Onhan kulunut vain kolme vuotta siitä sunnuntaista, jolloin Uusilla Hebrideillä komensitte Bartonin ruoskimaan nahkan selästäni. Silloin sanoitte toivovanne, etten koskaan unohtaisi sitä. Nyt olenkin tullut kertomaan, että toivomuksenne on toteutunut. En ole unohtanut mitään.

— Hän nauroi kaameasti. Kapteeni värisi.

— Niin, on sangen miellyttävää tavata jälleen teidät, mies jatkoi. — Miehistöön ei näemmä kuulu enää ketään vanhoista ystävistäni. Barton oli teidän lisäksenne ainoa tuttavani. Tiedättekö missä hän nyt on? Hän on kuollut, vaikka hän vain totteli määräystänne ja ruoski minua. Nyt aion tappaa teidät.

— Kas olette hankkineet uudet vantit ja uusia purjeita, hän jatkoi nojaten partaaseen.

— Liikeasiat ovat tainneet sujua edullisesti. Nyt kai perämies Willis vie laivan Honoluluun.

Kapteeni kykeni vihdoin puhumaan pelosta vapisevalla äänellä.

— Älkää murhatko minua, Hollis, hän huohotti. — Olen tehnyt paljon syntiä, mutta antakaa minun mennä. Minulla on vaimo ja lapsia. Olin silloin julma teitä kohtaan, tein väärryyttä teille, mutta taivaan tähden, älkää tappako minua . .

Hollis potkaisi paljaalla jalallaan hänen kasvoihinsa.

— Vai sellaisseksiko puheenne nyt on muuttunut, hän sähisi. — Muistatteko, kuinka minä silloin rukoilin: "Taivaan tähden, kapteeni, älkää ruoskiko minua. En aikonut karata. Eksyin metsään . . .". Mutta te ette kuunnellut. Te komensitte Bartonin ruoskimaan minut verille . . .

— Kirottu, verenhimoinen roisto, hän jatkoi raivoissaan. — Kolme vuotta olen odottanut, mutta nyt on tilinteon hetki koittanut . .

Seuraavassa silmänräpäyksessä hän jälleen rauhoittui nähdessään alkuasukkaiden työntävän perämies Willisin laivaan.

— Tervetuloa, Willis, hän sanoi. — Olen hieman keskustellut vanhoista asioista kapteeni Matsonin kanssa. Tehän ette tunnekaan minua. Kerran kuuluin tämän laivan miehistöön, mutta nyt minusta äkkiä on tullut sen omistaja. Oh, älkää yrittäkö rimpuilla. Se ei vähääkään hyödytä teitä. Osaamme katkaista kurkkunne nopeammin kuin kuvittelettekaan. Puhuinkin leikkiä. Selvitettyäni tilini Matsonin kanssa, saatte tehdä laivalle, mitä itse haluatte. Minkä arvoinen sen lasti muuten on?

— Kaksituhatta puntaa, Willis mutisi.

— Hienoa. Sehän on pieni omaisuus. Saatte purjehtia Honoluluun ja myydä koko ihanuuden. Kukaan ei vaadi teitä tilille siitä. Vai säälittekö kapteeni Matsonia?

— Mitä aiotte tehdä hänelle? Willis kysyi. — Murhatako hänet?

— Taivaan tähden, Willis, auttakaa minua, kapteeni voihkaisi.

Willis näytti aikovan riuhtautua irti alkuasukkaiden otteesta.

— Hän ei ansaitse apua, Hollis sanoi tuimasti. — Katsokaa selkääni.

Hän vetäisi pitkän tukkansa selästä, paljastaen hirvittävät arvet.

— Lastatkaa kanootit täyteen ruokatavaraa ja tupakkaa, hän komensi.

Alkuasukkaat vierittivät mereen kaksi pientä laivatykkiä ja keräsivät talteen kaikki aseet. Kanootit täyttyivät. Sitten Hollis komensi miehensä kantamaan kuolemankauhuisen kapteenin lastiluukulle.

— Katsokaa nyt tarkoin, kapteeni Matson, mitä olette tehnyt minulle, hän sanoi. — Mutta nyt on hetkenne koittanut . . .

Muuan alkuasukas työnsi pitkän leveäteräisen veitsen hänen käteensä. Hän kiskaisi kapteenin pörröisen pään taaksepäin. Veitsi välähti auringossa . .

Hollis katsoi vielä perämies Willisiin.

— Älkää unohtako minua, hän sanoi. — Muistakaa, että nimeni on Hollis. Sidneyssä minut tunnetaan. Minut muistetaan miehenä jonka tuo roisto ruoskitti verille ja jätti Santoon kuolemaan . .

Kanootit kiitivät rantaan. Mereltä alkoi puhaltaa tuuli. Perämies Willis antoi määräyksen purjeiden nostamisesta. Hän tähysti viimeisen kerran rannalle. Pitkätukkainen entinen valkoinen mies seisoi majan ovella. Alkuasukasnainen kannatti hänen edessään vesiruukkua. Hollis pesi siinä hitaasti veriset kätensä, kuivasi ne lannevyöhönsä . .

New Package
Fresh Peaches Shipped In Unique Box

Fresh peaches, the most fragile of fruits, have a "new look." The choice Palmetto Queen peaches of South Carolina, forerunners of the Nation's major fresh peach crop, are moving to markets this year in novel wirebound boxes to assure delivery of quality fruit in better condition.

SILMÄIN HOITO
ON VÄLTTÄMÄTÖN JOS
silmiä verestää, kirvelee, hämärtää, syhyy, jos ne ovat arat tai päästä kivistää ja huimaa. — Parempi on tulla luokseni ajoissa kuin joutua katumaan myöhemmin.
Dr. GUSTAV ENDLER
Laillinen silmälääkäri
54 E. 125 St., NEW YORK CITY
Park ja Madison ave. välissä.

SAUNA
1939 Madison Ave., New York, N. Y.
124 ja 125 kadun välillä.
Auki arkipäivisin kello 12—10 illalla.
Kesän aikana kiinni maanantaisin.
Tiistai ja torstai naisille.
Puh. Le. 4-2956
TILDA ja PERTTI AARNIO

KELLOSEPPÄ — Toivo Salmio
27 E. 125 St., N. Y. C.
(Suomen Kirjavarasto)
Ottaa vastaan kaikkea alaan kuuluvaa työtä. Auki 9 ap. — 8 illalla.
Le 4-2956
Korjauksia otetaan vastaan myöskin R.F.D. 1, Box 47 (Puh: Moosup 49 F 4)
Voluntown, Conn.

Lippuja ja paikkatilauksia
HELSINKIIN
9 lentoa joka viikko
Helsingistä ja Helsinkiin
Paluupaikkatilaukset järjestetään ennen lähtöänne New Yorkista.
Valtuutettu asiamies
Sandinavian Airlines System
Pan American World Airways
Harlem Travel Bureau
124 St. ja 5th Ave., N.Y.C.
Puhelin LEigh 4-1622

Joseph's Market
(Entinen Co-op)
Scandinavial. erikoisuuksia.
Tuoreita munia Spencerista, N.Y. — Co-op A-luokan ruokatavaroita — parhaita lihoja ja siipikarjaa.
Kylmää olutta kaikkia merkkejä — "Kohtelias palvelu aina" —
2085 Lex. Avenue, N. Y.
Auki kello 9:ään ill.

TRYFOROS BROS.
KUKKAKAUPPA
Kukkasia sähkeellä kaikkialle
Puhelimet LEhigh 4-4412 - 4413
36 East 125th St., New York 35, N.Y.
Sivuliike 482 Willis Ave.

MT. MORRIS BATHS
Sopiva yöpymispaikka miehille
Suomalaiset omistajat
1944 Madison Ave., 125 kakdun kulma
New York City

Ahlgren Beauty Salon
762 Madison Ave., New York City
(65 ja 66 katujen välissä)
Yksi rappu ylös
Tel. Regent 4-7775
Erikoisalamme Cold Wave Permanents

FRANCIS W. MUSTONEN
VAKUUTUSASIAMIES
1740 Broadway at 55 Street
New York 19, N. Y.
Telephone: JUdson 6-4000

F. G. L. N.
Funeral Home, Inc.
77 East 125 St.
New York City
Puhelin: Lehigh 4-0461
Kohtuulliset hinnat
Yksityiskappeli

KIELENKÄÄNTÄJÄ
TRANSLATOR
Suomen-, scandinavian- ja englannin kielissä, avustusta siirtolais- ja kansalaistumiskysymyksissä.
FRANK R. BROWN
247 East 122 St., Apt. 26
New York 35, N. Y.

SUOMALAINEN MUUTTOLIIKE
RAY MATSON
2056 Fifth Ave., corner of 127th St.
(Raivaajan konttorissa)
New York 35, N. Y.
Puhelin LE 4-0906

LOMORIELLO BROS.,
1749 Park Ave., New York, N. Y.
Tel. LEhigh 4-0963
HEDELMIÄ ja VIHANNEKSIA
instituutteihin ja ravintoloihin

—REGENT— Funeral Home
Phone: BUtterfield 8-3435
CHAS. F. EKHOLM
Chapel available in Manhattan, Bronx and Brooklyn
154 East 85th Street,
New York 28, N. Y.
Lähellä Lexington Ave.

Miksi maksatte enemmän — Verratkaa hintaa.
MARTIN ERWIN DELUXE BLENDED WHISKEY
90 proof. 4, 5 ja 6 vuoden vanhaa. Täysi quartti $4.27.
RICHARDS DELUXE
6 vuotta vanhaa. Straight Kentucky Bourbon Whiskey. 90 proof. $4.08 5th.
WILLIAM S. BERKOFF
62 West 125th St., New York, N.Y.
Puh. Le. 4-0340 ja 4-8862.
Lic. 841

U. Elorannan KAMPAAMO
1958 MADISON AVE.,
125 kadun kulmatalo
Tel. Lehigh 4-2457
(Suljettuna joka maanantai)

ERO K. DJERF
SUOMALAINEN
LAKIMIES
51 Chambers Street, Suite 1016
New York City Puhelin WO 4-1646

VICTOR FRÄNDILÄ'n LAKIASIAINTOIMISTO
134 East 124 Street
New York 35, N. Y.

HELLUNTAISEURAKUNTA
2084—5th Ave., New York City
Kokoukset: Torstaina klo 8 ill. Sunnuntaina klo 7 ill. Tilaisuuksissa runsaasti laulua ja soittoa. Lausumme kaikki ystävät sydämellisesti tervetulleiksi kanssamme Herran sanan äärelle.

PORT CHESTER, N.Y.

FRANK L. ROCKEY, Inc.
Rautatavaraa-Maaleja-Taloustavaraa
Radiolta-Television-Urheilutavara-Sähkötavaroita.
Tel. 5-1090, 5-1091
128-130 North Main Street
Port Chester, N. Y.

REYMAN'S
JUVELILIIKE
11 North Main Street,
Port Chester, N.Y.
Yli 42 vuotta Port Chesterissä.

LILLIAN MANNER, Inc.,
(Suomalainen liike)
227 Westchester Ave,. P. Chester, N. Y.
Puh.: Port Chester 5-3232
Leninkejä — Hattuja
Alusvaatteita — Sukkia

CAPITOL RADIO
148 Westchester Ave., P .Chester, N.Y.
Äänilevyjä - Välineitä - Radioita
Pyykkikoneita - Jääkaappeja
Radioinsinöörit
Puhelin: Port Chester 5-0104

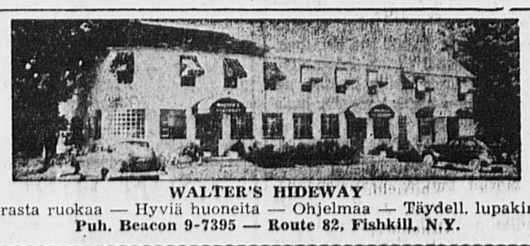
Johnson-Bierman Co. Inc.
Rautatavaraa — Maaleja — Talous- ja Sähkötavaraa.
8 King St., Puhelin 5-0874
Port Chester, N.Y.

Teidän ystävällinen pankkinne
Täydellinen pankkipalvelu
The Byram National Bank
of East Port Chester,
Byram, Conn.
Federal Deposit Ins. Corp. jäsen.

KOENEN'S GARAGE
Autojen korjausta ja huoltoa
South Wind lämmittäjiä
Federal taijereita — Delco pattereita
Puhelin: Byram River 6-9020
77 N. Water St. BYRAM, CONN.

Larsen's Shopping Center
Tuotet. silliä ja juustoa
Viinejä ja väkijuomia.
Gasollinia-Öljyä-Taijereita
Tel. B. R. 6-9136 Byram, Conn.
North Water & Mill Sts.

PEARLMAN UTILITIES, Inc.
Televisioita — Jääkaappeja
Pyykkikoneita — Keittouuneja
112 Westhester Ave.,
Port Chester Puh. 5-4780 — 45 Greenwich Ave., Greenwich, Puh. 8-5100

FISHKILL, N. Y.

WALTER'S HIDEWAY
Parasta ruokaa — Hyviä huoneita — Ohjelmaa — Täydell. lupakirja.
Puh. Beacon 9-7395 — Route 82, Fishkill, N.Y.

The Robert H.
Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N. Y. Tel. Beacon 9 4166

KETCHAM'S GARAGE
FISHKILL, N.Y.
DE SOTO ja PLYMOUTH — Myynti ja palvelu.
Tel. Beacon 9-4222 — 9-4223

LAATU VALLITSEE TÄÄLLÄ
FISHKILL LIQUOR STORE
ARTHUR F. MUCCI
Main St., Fishkill, N. Y.
Tel. Beacon 9-4814

F. S. BOGARDUS
Sekatavaraa — Hedelmiä — Vihanneksia — Lihaa — Jäädytettyjä ruokia.
FISHKILL, N. Y.
Tel. Beacon 9-7386

FISHKILL HARDWARE
L. Auchmoody, omistaja
Rautatavaraa, työkaluja ja taloustarvikkeita. Pittsburg-maaleja. Uuneja.
Main Street, Fishkill, N. Y
Tel. 9-4614

BRINCKERHOFF — GARAGE
Tel.: Beacon 9-7391
BRINCKERHOFF, N.Y.

NATHAN J. HOOSE
G. L. F.
Rehuviljaa — Siemeniä — Apulantoja — Farmitarvikkeita
Puh.: Beacon 9-4342
Box 461, Fishkill, N.Y.

Van Voorhis Bros., Inc.
Puutavaraa ja rakennustarvikkeita
Rautatavaraa, Maaleja ym. — Sementtiä, Rappia ja Kalkkia.
Fishkill, N.Y. — Lautatarha: Elm St.
Puhelin 9-4217

NEAL'S Restaurant ★
Kokouksia - Hääjuhlia - Paistiseuroja - Juhlia
MEREN ANTIMIA - KYLJYKSIÄ - PAISTEJA
Alansa vanhin liike Manhattanin yläosassa.
GEORGE NEAL, Prop.
65 East 125th St., N. Y. Park ja Madison Ave. välillä
Puhelimet LEhigh 4-9458—4-9451

Finlandia Beauty Shop, Inc.
PERMANENT WAVE SPECIALIST
Omistaja Martta Suomela
972 Lexington Ave., N.Y.C. 71 kadun kulma, 1 rappu ylös
Tel. Rh. 4-9272

HARRY R. STEIN
Tukuttain ja vähittäin
PARHAITA LIHOJA — SIIPIKARJAA
Myöskin hotelleihin ja ravintoloihin.
1991 Lexington Ave., bet. 121st & 122nd St., New York 35, N. Y.
Puhelin: Sacramento 2-7561

MARSHALL BROTHERS
— Teidän ystävällinen lähistö hautomonne —
Red Rock Crossess ja Babcock Strain White Leghorns
Soittakaa:
MARSHALL BROTHERS
Ithaca, N. Y. Puhelin 9082

VALLEY LUMBER YARDS, Inc.
(Entinen Humphrey Lumber Yards)
Täydellinen valikoima rakennustarpeita koteihin ja farmeille.
TEL. WAverly 162. Vapaa tuontipalvelu.

SPENCER, NEW YORK

Miksi ette täytä ensi kerralla bruuderihuonettanne Hall Brothers hyvillä kananpoikasilla? Tuodaan trokilla hautomosta suoraan. — Kirjoittakaan, soitta kaa tai tavatkaa teidän paikallista Hall Brothers edustajaa.
T. M. CLARK Spencer, N. Y. Puh. 35 F 2

A. E. VAN ATTA
Myynti CHEVROLET Palvelus
Spencer, N. Y. Tel. 47
Owego, N. Y. Tel. 322

ALLENS FUNERAL SERVICE
Palvelus on tunnuslauseemme.
NEWFIELD, N. Y. • SPENCER, N. Y
Tel. 47511 Tel. 36-F-1

Ward & VanScoy, Inc.
CANDOR, N. Y. — Puh. 106
New York State rehuviljaa.
Jauhattamista, sekoitusta.
Allis-Chalmers farmikoneistoa.
Puutavaraa, rakennustarpeita

Van Etten, New York

Van Etten Hotel
Puhelin 20. VAN ETTEN, N. Y.
Yksityinen ruokailuhuone päivällisiä ja häitä varten. Väkijuomia ja viinejä mukana vietäväksi halvimmalla hinnalla.
Kaikki huoneet hiljattain uudisteltu.
Edward O'Hare, omistaja

Arnold Funeral Home
Hilda Arnold Woolever, Lic. Mgr.
Ambulance Service Telephone 8 F 21
VAN ETTEN

SANDUSKY RESTAURANT
Hyviä, kotitekoisia ruokia.
Cocktail Lounge — Viineja - Oluvia
Väkijuomia
Huolehdimme perhepäivällisistä ja paarteista.
VAN ETTEN, N. Y.

SCOTIA, N.Y.
TÄYDELLISIÄ, KAUNIITA HAUTAJAISIA
järjestää
JAMES Funeral Home
Puhelin 4-3690
SCOTIA 2, N. Y.

Home Wine and Liquor Store
303 Mohawk Ave., Scotia, N. Y.
Frank Keirns L-2958 Nelson R. Gower
Täydellinen valikoima väkijuomia ja likööreiä.
Puhelin 4-2910

Tilatkaa Raivaaja!

Sydänkesä 1952

tarjoaa lukijoilleen mielenkiintoista luettavaa sekä vanhan että tämän maan asioista. Se on pirteä kesälukemisto kaikille suomenkielen taitoisille.

"Pitäähän Sydänkesä tilata" sanoi Pietilän Matti, kun asiamies tarjosi hänelle lehteä.

Raivaajan konttori, Fitchburg, Mass.

Lähettäkää allaolevalla osoitteella 'Sydänkesä 1952', minkä maksuksi oheistan 50c.

Nimi .....

Osoite .....

Työstä äänestämään

26 osavaltion lait myöntävät vapaata työstä äänestämistä varten

26 osavaltiota myöntää vapautuksen työstä äänestystä varten. Nämä osavaltiot ovat: Alabama, Arizona, Arkansas, California, Colorado, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Maryland, Massachusetts, Minnesota, Missouri, Nebraska, Nevada, New, Mexico, New York, Ohio, Oklahoma, South Dakota, Texas, Utah, Länsi-Virginia, Wisconsin ja Wyoming.

Lait vaihtelevat eri valtioissa, mutta sen yleiset puitteet ovat kuitenkin enimmäkseen samat. Tavallisesti työläinen, joka osallistuu äänestykseen voi olla sen aikaa poissa työstä eikä häneltä suoriteta poistoa palkasta. Seuraavissa valtioissa työnantaja ei saa lain mukaan suorittaa palkan pidätystä tältä ajalta: Arizona, California, Illinois, Iowa, Kansas, Missouri, Minnesota, Nebraska, New York, Etelä-Dakota, Texas, Länsi-Virginia, Wyoming, samoin myös Coloradossa ja Utahissa, mikäli työläinen ei tee työtä tuntipalkalla. Kentuckyn asukkaat saavat osallistua äänestykseen, mutta he eivät saa kuitenkaan palkkaa tältä ajalta.

Kymmenessä valtiossa palkasta voidaan suorittaa pidätys. Kahdessa osavaltiossa, nimittäin Alabamassa ja Wisconsinissa laki nimenomaan sallii palkan vähennyksen, mutta määrää samalla, ettei työantaja saa rangaista työläistä, vaikka hän ottaakin aikaa äänestykseen.

Useimmiten laki sallii kahden tunnin poissa olon. Kolmen tunnin aikarajoitus tunnetaan Nevadassa ja Wisconsinissa; Länsi-Virginiassa sallitaan olla poissa työstä kolme tuntia ja enemmänkin, jos on välttämätöntä Neljän tunnin poissaolo sallitaan Kentuckyssä, Marylandissa ja Missourissa sekä erinäisissä osissa Indianaa.

Wyomingissa sallitaan vain tunnin poissaolo. Ajan pituus ei ole määrätty Arkansasissa, Minnesotassa ja Texasissa; Arkansasin laki vaatii tehtaita, kaivoksia, liikkeitä keskeyttämään työt tai muuttamaan työjärjestys klo neljältä, että työläisille annettaisiin aikaa äänestykseen.

Sateinenkin päivä on kirkas Raivaajaa lukiessa

Olympiatulokset päivittäin

TULOKSISTA NÄHDÄÄN KULTA-, HOPEA- JA PRONSSIMITALIEN VOITTAJAT SEKÄ PISTEITTEN SAAJAT KUSSAKIN KILPAILULAJISSA.

(Lehdellemme lähettänyt Suomi-Seura)

Sunnuntain 20 pn loppukilpailut

Korkeushyppy

1) W. Davis, USA	204
2) K. Wiesner, USA	201
3) Telles da Conceiccao, Bras.	198
4) G. Svensson, Ruotsi	195
5) R. Pavia, Englanti	195
6) I. Saeter, Romania	195

Kiekko (naiset)

1) N. Romaschkova, N-liitto	51,42
2) E. Bargjanceva, "	47,08
3) N. Dumbadze, "	46,29
4) T. Yoshino, Japani	43,81
5) E. Haidegger, Itävalta	43,49
6) L. Manoliv, Romania	42,65

10.000 m.

1) E. Zapotek, T-slov.	29,17,0
2) A. Mimoun, Ranska	29,32,8
3) A. Anoufriev, N-liitto	29,48,2
4) H. Posti, Suomi	29,51,4
5) F. Sando, Englanti	29,51,8
6) G.W. Nyström, Ruotsi	29,54,8
16) Väinö Koskela, Suomi	30,43,0
19) Hugo Niskanen, Suomi	30,59,6

Maanantain 21 pn loppukilpailut

Kuulantyöntö

1) W. Parry Jr. Obrien, USA	17,41
2) Clarence Hooper, USA	17,39
3) James Fuchs, USA	17,06
4) Otto Grigalka, N-liitto	16,78
5) Roland Nilsson, Ruotsi	16,56
6) Johan Savidge, Engl.	16,18

Pituushyppy

1) Jeromo Biffle, USA	757
2) Meredith Gourdine, USA	753
3) Ödön Földesi, Unkari	730
4) Ary Facanda de Sa, Brasilia	723
5) Jorma Valtonen, Suomi	716
6) Leinid Griforjev, N-liitto	714

100 m.

1) Lindy Remigino, USA	10,4
2) Herb. McKenley, Jamaika	10,4
3) Emmanuel Bailey, Engl.	10,4
4) Finis Smith, USA	10,4
5) Vladimir Suokharer N-liitto	10,5
6) John Treloar, Australia	10,5

400 m aidat

1) Charles Moore, USA	50,8
2) Jurii Lituer, N-liitto	51,3
3) John Holland, U-Seelanti	52,2
4) Anatolii Julin, N-liitto	32,8
5) Harry Whittle, Englanti	53,1
6) Amando Filiput, Italia	54,4

50 km kävely

1) Giuseppe Dordori, It.	4.28,07,8
2) Josef Dolezal, T-slov.	4.30.17,8
3) Anral Roka, Unkari	4.31.27,2
4) George Whitlock, Engl.	4.32.21,0
5) Sergei Lobastov, N-liitto	4.32.34,2
6) Vladimir Ukhob, "	4.32.51,6
14) Pekka Viljanen Suomi	4.49.10,4

Tiistain 22 pn loppukilpailut

Seiväshyppy

1) Robert E. Richards, USA	455
2) Donald R. Laz, USA	450
3) Ragnar Lundberg, Ruotsi	440
4) Petr Denisenko, N-liitto	440
5) Valto Olenius, Suomi	430
6) Bunkichi Sawada, Japani	420
10) Erkki Kataja, Suomi	410
15) Jukka Piironen, Suomi	380

Kiekonheitto

1) Sim Iness, USA	55,03
2) Adolfo Consolini, Italia	53,78
3) James Dillion, USA	53,28
4) Fortune Gordiep, USA	52,66
5) Ferenc Kiles, Unkari	51,13
6) Otto Grigalka, N-liitto	50,71
12) Veikko Nyqvist, Suomi	47,72

800 metriä

1) Malvin Whitfield, USA	1.49,2
2) Arthur Wint, Jamaika	1.49,4
3) Heinz Ulzheimer, Saksa	1.49,7
4) Gunnar Nielsen, Tanska	1.49,7
5) Albert Webster, Engl.	1.50,2
6) Gunther Steines, Saksa	1.50,6

Naisten 100 metriä

1) Marjorien Jackson, Austalia	11,5
2) Daphne Hasenjager, E-Afr.	11,8
3) Shirley Strickland, Austr.	11,8
4) Winsoe Cripps, Austr.	11,9
5) Maria Sander, Saksa	12,0
6) Mae Faggs, USA	12,1

Keskiviikon 23 pn loppukilpailut

Kolmiloikka

1) Adhemar da Silva, Brasil	16,22
2) Leonnid Sherbakov, N-l.	15,98
3) Arnoldo Dafonich, Venez.	15,52
4) Walter Ashbaugh, USA	15,39
5) Rune Nielsen, Norja	15,13
6) Yoshio Iimuro, Japani	14,99
9) Reino Hiltunen, Suomi	14,85

Keihäänheitto

1) Cy Young, USA	73,78
2) William Miller, USA	72,46
3) Toivo Hyytiäinen, Suomi	71,89
4) Viktor Zibulenko, N-liitto	71,72
5) Branke Dangubick, Jugosl.	70,55
6) Vladimir Kuznetsov N-liitto	70,37
8) Soini Nikkinen, Suomi	68,80
16) E. Leppänen, Suomi	62,61

Naisten pituushyppy

1) Yvette Williams, U-Seelanti	624
2) Aleksandra Tshudina, N-l.	614
3) Shirley Cawley, Englanti	592
4) Irmgard Schmelzer, Saksa	590
5) Wilhelmina Lust, Hollanti	581
6) Nina Tshurkina, N-liitto	581
9) Maire Österdahl, Suomi	573

(Uusi Suomen ennätys)

200 metriä

1) Anderw Stanfield, USA	20,7
2) Walter Baker, USA	20,8
3) James Gathers, USA	20,8
4) Emmanuel Bailey, Britan.	21,0
5) Leslie Laing, Jamaika	21,2
6) Gerardo Bonnhoff, Argent.	21,3

Pariairokaksikko

1) Argentiina	7.32,2
2) Neuvostoliitto	7.38,3
3) Uruguay	7.43,7
4) Ranska	7.46,8
5) Tshekkoslovakia	7.52,8

Nelonen perämiehineen

1) Tshekkoslovakia	7.33,4
2) Sveitsi	7.36,5
3) USA	7.37,0
4) Englanti	7.41,2
5) Suomi	7.43,8

Heinäkuun 25 pn loppukilpailut

5000 m juoksu

1) Emil Zatopek, T-slov.	14,06,6
2) Alain Mimoun, Ranska	14,07,4
3) Herbert Schade, Saksa	14,08,6
4) Douglas Pirie, Britannia	14,18,0
5) Chr.Chataway, Britania	14,18,0
6) Leslie Perry, Australia	14,23,6
12) I. Taipale, Suomi	14,40,0

Naisten 80 m aitajuoksu

1) Shirley Strickland, Austr.	10,9
2) Marija Golubitshnaja, N-l.	11,1
3) Maria Sander, Saksa	11,1
4) Annelise Sönbuchner, Saksa	11,2
5) Jean Desforges, Britania	11,6

110 aidat

1) Harrison Dillard, USA	13,7
2) Jack Davis, USA	13,7
3) Arthur Barnard, USA	14,1
4) Evgenij Bulantshik, N-l.	14,5
5) Kenneth Doubleday, Austr.	14,7
6) Raymond Weinberg, Austr.	14,8

Moukarinheitta

1) Josef Csermak, Unkari	60,34
2) Karl Storch, Saksa	58,86
3) Imre Nemeth, Unkari	57,74
4) Jiri Danak, T-slov.	56,81
5) Nikolai Redjkin, N-liitto	56,55
6) Karl Wolf, Saksa	56,49

Naisten keihäänheitto

1) Dana Zatapkova, T-slov.	50,47
2) Aleksandra Tsudina, N-l.	50,01
3) Elena Corotshakova, N-l.	49,76
4) Calina Zybina, N-liitto	48,35
5) Lilly Kelsby, Tanska	46,23
6) Marlis Muller, Saksa	44,37

Floretti (mieskohtainen)

1) C. D'Oriola, Ranska	
2) E. Mangiarotti, Italia	
3) M. Di Rosa, Italia	
4) J. Lataste, Ranska	
5) J. Buhan, Ranska	
6) Yines, Egypti	

Maahockey

Intia — Hollanti 6 — 1

Mitalisijoitukset:

1) Intia
2) Hollanti
3) Englanti
4) Pakistan

Perjantain 25 pn loppukilpailut

Vapaapistooli (60 lauk.)

1) H.L. Benner, USA	553
2) A. Leon, Espanja	550
3) A. Balogh, Unkari	549
4) K. Martazow, N-liitto	549
5) L. Vajnschtejn, N-liitto	549
6) T. Ullman, Ruotsi	543

3000 m estejuoksu

1) H. Aschenfelter, USA	8.45,4
2) V. Kazantsev, N-liitto	8.51,6
3) J. Disley, Englanti	8.51,8
4) O. Rinteenpää, Suomi	8.55,2
5) C. Söderberg, Ruotsi	8.55,6
6) G. Hasselman, Saksa	8.55,8

400 m

1) G. Rhoden, Jamaika	45,9
2) H. McKenley, Jamaika	45,9
3) O. Matson, USA	46,8
4) K. Haas, Saksa	47,0
5) A. Wint, Jamaika	47,0
6) M. Whitfield, USA	47,1

Painonnosto (kääpiösarja)

1) I. Udadov, N-liitto	315,0 kg
2) M. Namdjou, Iran	307,5 kg
3) A. Mirzai, Iran	300,0 kg
4) H. Kim, Korea	295,0 kg
5) P. Lantero, Filippiinit	292,5 kg
6) K. Mahgoub, Egypti	292,0 kg

Nykyaikainen 5-ottelu

Mieskohtaiset tulokset

1) Hall, Ruotsi	32
2) Benedek, Unkari	39
3) Szondi, Unkari	41
4) Novikov, Neuvostoliitto	55
5) Mannonen, Suomi	62
6) Denman, USA	62

Joukkuekilpailu

1) Unkari	166
2) Ruotsi	182
3) Suomi	213
4) USA	215
5) Neuvostoliitto	293
6) Brasilia	313

Lauantain 26 pn loppukilpailut

Lentoonammunta (100 kiekkoa)

1) G. Genereux, Kanada	192
2) K. Holmqvist, Ruotsi	191
3) H. Liljedahl, Ruotsi	190
4) F. Capek, T-slov.	188
5) K. Huberg, Suomi	188

Painonnosto (kevyt sarja)

1) T. Kono, USA	362,5 kg
2) E. Lopatin, N-liitto	350,0 kg
3) V. Barberis, Austr.	350,0 kg
4) H. Kim, Korea	345,0 kg
5) H. Ferdowa, Iran	345,0 kg
6) A. K. Eltouni, Egypti	342,5 kg

Kalpa (Joukkuekilpailu)

1) Italia
2) Ruotsi
3) Sveitsi
4) Luxemburg

Kuulantyöntö (naiset)

1) G. Zybina, N-liitto	15,28
2) M. Werner, Saksa	14,57
3) K. Tochenova, N-liitto	14,50
4) T. Tyshevich, N-liitto	14,42
5) G. Kille, Saksa	13,84
6) Y. Williams, U-Seelanti	13,35
8) Meeri Saari, Suomi	13,02

1500 m

1) J. Barthel, Luxemburg	3.45,2
2) R. McMillan, USA	3.45,2
3) W. Lueg, Saksa	3.45,4
4) R. Bannister, Englanti	3.46,0
5) P. El Mabrouk, Ranska	3.46,0
6) R. Lamers, Saksa	3.46,8
10) Denis Johansson, Suomi	3.49,8

200 m (naiset)

1) M. Jackson, Australia	23,7
2) B. Brouwer, Hollanti	24,2
3) N. Khnykina, N-liitto	24,2
4) N. Cripps, Australia	24,2
5) H. Klein, Saksa	24,6
6) D. Hasenjager, E-Afrikka	24,6

10-ottelu

1) R. Mathias, USA	7887
2) M. Campbell, USA	6975
3) F. Simmons, USA	6788
4) V. Volkov, N-liitto	6676
5) S. Hipp, Saksa	6449
6) G. Widenfelt, Ruotsi	6368
13) Olli Reikko, Suomi	5725
14) Eelis Landström, Suomi	5696

4 x 100 m viestinjuoksu

1) USA	40,1
2) Neuvostoliitto	40,3
3) Unkari	40,5
4) Englanti	40,6
5) Ranska	40,9
6) Tshekkoslovakia	41,2

(Jatkuu)

Kirkollisia uutisia

SO. PARIS, ME.

Elokuun 15 p:nä hartaushetki klo 7.30 illalla.

Elokuun 17 p:nä englanninkielinen jumalanpalvelus klo 9 ap.

Elokuun 21 p:nä hartaushetki klo 7.30 ill. Heinäkuussa ja elokuussa syntyneet tarjoilevat hartaushetken jälkeen.

Elokuun 24 p:nä englanninkielinen jumalanpalvelus klo 9 ap.

Elokuun 28 p:nä hartaushetki klo 7.30 ill. — Y. Autio.

HARRISON, ME.

Elokuun 13 p:nä hartaushetki Mrs. Pulkkisella klo 7.30 ill.

Elokuun 20 p:nä hartaushetki W. Hamarilla klo 7.30 ill.

Elokuun 24 p:nä jumalanpalvelus kirkossa klo 10.45 ap.

Elokuun 27 p:nä hartaushetki John Leinolla klo 7.30 ill. — Y. Autio.

HEBRON—W. Minot, ME.

Elokuun 17 p:nä seurakunnan ulkoilmajuhla Andrew Hawkinsin juhlapaikalla, alkaa klo 10.30 ap. ulkoilmajumalanpalveluksella, saarnaa pst. Viljo Heiman. Kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita tähän juhlaan.

Elokuun 24 p:nä hartaushetki Antti Pulkkisella klo 1.30 ip. — Y. Autio.

WEST PARIS, ME.

Hebronin seurakunnan ulkoilmajuhla on elok. 17 p:nä Andrew Hawkinsin juhlapaikalla. Jumalanpalvelus alkaa kello 10.30 ap., past. Viljo Heiman saarnaa. Tervetuloa! — Y. Autio.

SHUSHAN, N. Y.

Pastori ja Mrs. Arne J. Avikainen, Milwaukeesta, Wis., puhuvat hartaushetkessä, joka pidetään ensi keskiviikkona, t.k. 13 päivänä kello 7.30 ill. joko Mr. ja Mrs. Eino Strandenin kodissa täällä tai heidän määräämässä paikassa. Esiintulleesta syystä on tilaisuus täytynyt siirtää maanantai-illasta keskiviikko-illaksi.

Kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita. — Kv.

SPRINGFIELD, VERMONT

Pastori ja Mrs. Arne J. Avikainen, Milwaukeesta, Wis., puhuvat hartaushetkessä, joka pidetään ensi tiistaina, t.k. 12 päivänä kello 7.30 illalla Mr. ja Mrs. John Johnsonin farmilla täällä. Sattuneesta syystä on tilaisuus sunnuntai-illasta siirretty tiistai-illaksi. Kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita. — Kv.

MELBOURNE — Australian "menestysteos" on tullut kirjasesta "Miten löydetään uraania". Se on hallituksen kustantama. Ostajiksi ovat kiirehtineet koululaiset ja tilapäiset metalleja etsiskelevät erikoisesti sillä seudulla, jossa tätä haluttua, kallisarvoista ainetta löytyy. Kansakunnassa on löytöjen takia syntynyt uraanikuume.

Ilmoitus Raivaajaan!

Jewett City, Ct.

THE GRISWOLD Dept. Store

74 Main St., Jewett City, Conn.
Puhelin 248

MIESTEN - NAISTEN ja LASTEN VAATTEITA ja KENKIÄ

"Pyrimme tyydyttämään teitä"

FRIGIDAIRE

Jääkaappeja — Sähköhelloja — Pyykki- ja Silityskoneita — Kuivauskoneita — Jäähdyttäjiä

JEWETT CITY HARDWARE CO.,
John B. Laclaire
2 NO. MAIN ST. Tel. 283. JEWETT CITY, CONN.

GILBERT and OLSON

HAUTAAJAT ja PALSAMOITSIJAT
EARLE E. GILBERT HENRY E. OLSON
Puhelimet: 158-J ja 158-J 4
Hautaskodin puh. 158-5
JEWETT CITY, CONN.

DANIELSON, CONN.

LAVALLEE FURNITURE CO.

Kaksi liikettä
31 MAIN STREET. Puhelin 4-9153 DANIELSON, CONN.
Railroad Street Puhelin 4-6035 Seuraava Armorysta

HYVIÄ HUONEKALUJA asumisen mukavuudeksi halvimmilla hinnoilla.
G. E. PHILCO — HOT POINT — GLENWOOD — ADMIRAL

PATTERSON'S JEWELRY STORE

122 MAIN STREET, DANIELSON, CONN.
Hamilton-kelloja. Keepsake timantteja. International-Lunt Hopeatavaraa. Imperial-lasitavaraa.
Taattua tasku- ja seinäkellojen korjausta.
Hyötykää Mr. Pattersonin 25 vuotisesta kokemuksesta

TILLINGHAST -- Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Tel. 4-3284 Central Village Tel. 282-J 2

CHARON'S Department Store

Miesten, naisten ja lasten vaatetavaraa. Täydellinen valikoima taloustavaraa ja makuuvaatteita. Täydellinen villalankapalvelu
51-53 MAIN ST. Tel. 4-3537 DANIELSON, CONN.

R. A. TILLINGHAST -- Puutavaraa

Andersen myllytyötä — Pittsburgh-maaleja.
Muurarien tarvikkeita — Rakentajien rautatavaraa.
Kattoaineita.
NORTH MAIN STREET DANIELSON, CONN.
Puhelin 4-2484.

McEWEN'S JEWELRY STORE

RAYMOND HARWOOD, omistaja
Timantteja, vihkisormuksia, kelloja. Juvella, lompakoita, kyniä, sähkötavaraa. Partaveitsiä, lasi- ja porsliinitavaraa. Ruukkutavaraa ja cameroita.
Lahja jokaisen ostamanne hää- tai timanttisormuksen kera.
99 MAIN STREET DANIELSON, CONN.

SUNNY LUNCH -- PARK INN

5 Center Street Dial 4-3308 — 20 Reynolds St. Dial 4-9787
DANIELSON, CONN.
Kotitekoiset ruoat. - Rauhalliset huoneet.

OLIVER'S

TELEVISIO PÄÄKORTTEERI.
Suurin varasto äänilevyjä 100 mailin piirissä.
RADIO and APPLIANCE
Myynti ja palvelu
38 Main Street Danielson, Conn. Puhelin 4-3350
Main & Pearl Sts., Mystic, Conn. Puhelin 5-7043

WHITE TOWER PACKAGE STORE

Tavatkaa meitä uudessa kodissamme
11 Academy St., Danielson, Conn. Puhelin 4-9323

Wells Mobil Service

GASOLIINIA — ÖLJYÄ
Ulko- ja sisäkumeja - Pattereita.
Täydellinen rasvauspalvelu.
Puhelin 4-5258
129 MAIN ST., DANIELSON, CONN.

DANIELSON OIL CO.

Shell tuotteita — General taijereita
Polttoöljyä.
Puhelin 4-5566
DANIELSON, CONN.

VALMORE H. FORCIER

VAKUUTUKSIA
Farmivakuutukset erikoisuutemme. Tulipalo-, Auto- ja Vastuuvakuutuksia. Dial 4-3929.
8 Center St., Danielson, Conn.

BROOKLYN, CONN.

A. D. PIERCE

ALDER BROOK FARMIN UUTUUS
BROILER CHICKS
Meidän erikoisuutemme.
Voittavat joka suhteessa. — Crosses — Sex Link — White Rocks — Barred Rocks.
Tunnettuja rannasta rantaan.
Pierce ja Blue Seal hyviä FIIDEJÄ
Puh.t: Danielson 4-3689 ja 4-3151. BROOKLYN, CONN.

RAYLAND PLUMBING SUPPLY

Plummausta — Lämmityslaitoksia — Petro-öljypolttimoita.
Meyers-pumppuja — Sähkötavaroita. — Myynti ja palvelu.
Route 6. Tel. Dan. 4-2619. Brooklyn, Conn.

LEO KAURANEN — Rautatavaraa

SÄHKÖ — PUTKITYÖ ja LÄMMITYSLAITEURAKOINTIA
BURKS — DEMING — GOULDS VESIPUMPPUJA
PITTSBURGH MAALEJA — ÖLJYPOLTTIMOITA
U.S. Route 6, Brooklyn, Conn. Puhelin: Danielson 4-3118

JACK AHONEN, asiamies
HALL BROS. HATCHERY, Inc.
Wallingford, Conn.
Kykenemme palvelemaan teitä kaikenrotuisilla kananpoikasilla. Kaikkia lajeja — Kaikkia rotuja — Kaiken ikäisiä.
Tel. 928 J 1 Canterbury, Conn.

MOOSUP, CONN.

DELANEY MOTORS
MYYNTI — FORD — PALVELU
Ensiluokkaisia, käytettyjä autoja ja trokeja.
"Voitte maksaa enemmän, mutta ette voi ostaa parempia"
Vastapäätä Hartford, Conn. Trust Companiaa.
PUH. 1164 MOOSUP, CONN.

COLLINS MOTOR SALES

OLDSMOBILE MYYNTI JA PALVELU — CHEVROLET
MAIN STREET Puhelin 204 MOOSUP, CONN.
— KÄYTETTYJÄ AUTOJA JA TROKEJA —

Hartford-Connecticut Trust Company
MOOSUP BRANCH
Federal Reserve Systemin Jäsen. Federal Deposit Ins. Corp. Jäsen
Kyllin suuri palvelemaan teitä
Kyllin pieni tuntemaan teidät
Kyllin voimakas turvamaan teidät.
KAIKENLAISIA FARMI-KIINNELAINOJA

PAUL W. ROPER & SONS

Myynti ja Palvelu
DeSoto
Alkuperäisiä osia.
Taattuja käytettyjä autoja.
WARD AVE., MOOSUP, CONN.
Puhelin 1079

PULLOKAASUA

Turvallista, puhdasta, luotettua kaasua keittämiseen, bruuderikäyttöön, veden kuumentamiseen, jäädyttämiseen koteihin ja farmeille.
Tästä taloudellisesta kaasusta antaa lähempiä tietoja:

C. D. Salisbury & Sons
MOOSUP, CONN. — Tel. 480

PAUL W. ROPER & SONS
Old Company Lehigh Premium kovaa hiiltä. Se kestää kauemmin.
WARD AVE., MOOSUP, CONN.
Puhelin 1079

OLETTEKO NÄYTTÄNYT RAIVAAJAA naapureillesi tai työtovereillesi? Ellet, niin esittele ja ota häneltä tilaus.

Central Village, Conn.

CENTRAL SUPPLY CO.
E. L. BYLES, omistaja
Rautatavaraa - Laseja - Tilliputkea
Maaleja - Sähkö- ja plummaustavaraa
Tapetteja ja rakennustavaraa
Tel. Moosup 3
Plainfield Rd., Central Village, Conn.

The C. E. BARBER CO.
H. L. Dean, omistaja
MOORE'S MAALIA sisä- ja ulkokäyttöön kotiinne ja ulkorakennuksiin. Tarvikkeita.
Puhelin 750
CENTRAL VILLAGE, CONN.

ESSO HEAT
IF IT'S OIL YOU NEED
Degree Day Delivery Service
DIAL 4-5482 THOMAS H. RAY
KEROSENE and FUEL OIL

PLAINFIELD, CONN.

MERCIER PHARMACY
Plainfieldin uudenaikaisin liike.
Raymond E. Mercier, prop.
Puh. Moosup 726-J1
Babcock Ave. Plainfield, Conn.

PELLERIN'S PACKAGE STORE
Valittuja viinejä, väkijuomia, oluita, jääkylmää soodaa.
Avoinna klo 8 aam. — 9 illalla.
Perjant. ja lauant. klo 11 saakka ill.
PUH. 662-J2 PLAINFIELD, CONN.

Jerry's Oil & Bottled Gas
Täydellinen plummauspalvelu
Vesisysteemejä
Coleman lämmityslaitteita
Puh. 1028-J1 Route 12,
1028-J2 Plainfield, Conn.

RED & WHITE STORE
Ruokatavaraa — Lihaa
Jäädytettyjä ruokia
Sekatavaraa — Talousvälineitä
Puhelin: Putnam 8-3034
POMFRET CENTER, CONN.

Massachusettsin sää — Pilvistä tänään ja illalla. Lauantaina paikotellen pilvistä ja lämpötila ennallaan.

FITCHBURG
JA YMPÄRISTÖ

— Sterlingissä kuoli Mrs. Eunice H. Palmer sadan neljän vuoden ikäisenä.

— Gardnerilaisen ensiluokan sotilaan, Charles E. Bridgen maalliset jäännökset ovat matkalla kotipaikkakunnalleen. Hän on Mr. ja Mrs. George Bridgen poika ja vanhemmat asuvat 53 Loewell St. Poika oli 22-vuotias.

— Verityyppitarkastus suoritetaan Clintonin Music Hallissa ensi maanantaina, tiistaina ja keskiviikkona. Tarkastus toimitetaan kunakin päivänä yhdestä viiteen iltapäivällä. Henkilöt, jotka haluavat kysymyksenalaisen tarkastuksen suorituttaa, voivat siitä ilmoittaa Veteraanien virkailijalle, Francis X. Boycelle Town Hallissa.

— Richard H. Lyon, West Boylston, sai sakkoa viisitoista dollaria liian nopeasta ajosta. Hän tunnusti itsensä vikapääksi. Ajo tapahtui Waterkadulla.

— Lunenburgissa asuvaa John Xarrasta syytettiin päällehyökkäyksestä Walter J. Caissea vastaan ja juttu siirrettiin syysk. 9 päivään. Mies kielsi sellaista suorittaneensa.

— Leominsterissä viettivät Mr. ja Mrs. Alphonse Deshanais viidettäkymmenettäkahdetta hääjuhlaansa.

— Keskuskomitean kokous on maanantai-iltana klo 7:30 Kalevakodissa.

— Allan Leppäniemi, Reippaan monivuotinen urheilija, palasi Suomi-matkaltaan eilen illalla.

KONSERTTI TÄNÄÄN

Tänä iltana klo kahdeksan on Onni Laihasen tanssi- ja konserttitilaisuus Saiman puistossa. Onni suorittaa hyvän ohjelman alussa ja lopuksi tanssitaan.

Ettei puistossa tarvitsisi olla kuivin suin, Saiman ravintolakomitea laittaa maukkaat kahvit ja tarjoilee myös virvoitusjuomia tilaisuudessa.

Fitchburg Harvardin tutkimuksen kohde

Kysymys: Miten täällä yleiset kysymykset ja probleemat ratkaistaan?

Tänään kuulimme, että ryhmä Harvard-yliopiston opettajaja tiedekunnan jäseniä ryhtyy toimittamaan vissejä tutkimuksia Fitchburgin alueella.

Jo useitten viikkojen aikana tämän ryhmän jäsenet ovat käyneet puhuttelemassa fitchburgilaisia ja kertomassa työsuunnitelmistaan. Täällä toimitettava tutkimus, lausui Miss Clair Zimmerman, tulee mahdollisesti jatkumaan ja ulotetaan useille eri paikkakunnille.

Käydessään toimitalossamme ja kertoessaan ryhmän työsuunnitelmista Miss Zimmerman kertoi tutkimuksen tarkoituksena olevan saada selville, millä tavoin täällä erinäiset kunnalliset kysymykset tai probleemat ratkaistaan. Tällä tavoin pyritään saamaan mahdollista apua siihen opetustyöhön, jota joudutaan suorittamaan, kun harjoitetaan asioidenhoitajia eri aloille ja heitä opetetaan tuntemaan niitä yhdyskuntia, joissa he työskentelevät. Tutkimuksen tarkoituksena on saada valaistusta myöskin siihen tapaan, miten tyypillisessä Uuden Englannin kaupungissa asiat viedään ratkaisuun, kuin saada tietoja Fitchburgista itsestään.

Niitä henkilöitä, joilla on jotakin osuutta niiden yleisten tai puolittain yleisten kysymysten ratkaisussa, jotka tutkittavaksi on valittu, ryhmän jäsenet haastattelevat sitä mukaa kuin tutkimus edistyy. Myös muitakin, eikä vain jo mainittuja henkilöitä mahdollisesti haastatellaan, ja milloin sopivaksi katsotaan, käydään havainnoitsijoina erinäisten järjestöjen tai ryhmien kokouksissa, joissa erinäisistä kysymyksistä päätetään.

Harvardin ryhmän muodostavat tuon arvovaltaisen oppilaitoksen opettaja- ja tiedekunnista valitut jäsenet. Tutkimuksen rahoittaa W. K. Kellogg Foundation, joka sijaitsee Battle Greekissä, Mich.

Nykyisin p.o. tutkijaryhmään kuuluvat Mrs. Raymond A. Bauer, Eugene L. Belisle, James A. Davis, George E. Flower, John L. Freeman, Carl J. Freudenreich, Kermit C.Morrisev, Harold W. Morse, Peter H. Rossi, Cyril G. Sargent, James M. Shipton ja Miss Clairre Zimmerman.

Veneriita Westminsterissa

Westminsterissä sijaitsevalla Wyman-järvellä moottoriveneiden liikenne on vaarallista, niin ainakin väittää Comissioneri Joseph M. Pierce julkisessa kritiseerauksessaan. Samalla hän ilmoittaa, että hän laittaa jyrkät säännöt moottoriveneitten liikenteelle mainitulla järvellä.

Tämä toimenpide ei ole mieluinen järven rantamilla oleville asukkaille, joilla näitä kulkuvehkeitä järvellä on. Järven rannalla asuva poliisimies on antanut vastajulistuksen ja sanoo, että Mr. Piercen uhkaama toimenpide on epäoikeudenmukainen ja myöskin tarpeeton. Hän sanoo pitäneensä siellä järjestystä ja mitään vaaraa ei ole olemassa. Jotkut ajajat kiinnittävät kylläkin poliisien huomiota, mutta niitä on vähän ja ne voidaan pitää kurissa, ettei joittenkin takia rangaista toisia epäoikeudellisilla toimenpiteillä.

Poliisimies O'Neil, josta tässä on kysymys, huomauttaa, että hän on nähnyt Mr. Piercen istuvan matkustajana veneessä, joka kulkee 25 mailin tuntinopeudella ja kasvojen ilmeistä päätellen hän nauttii siitä erinomaisesti. Hän on myös tehnyt huomautuksia poliisimiehen ominaisuudessa liian kovalla vauhdilla ajaville hyvällä menestyksellä.

Ja tässä pisteessä asia on nyt. Yksi virkamies sanoo liikenteen olevan vaarallista lapsille ja moottorimiehille itselleenkin. Toinen järjestyksen valvoja on asiasta aivan toista mieltä, ettei mihinkään jyrkkiin toimenpiteisiin ole aihetta.

JUOTIIN KAHVIT

Tänään Raivaajan henkilökunta tarjosi kahvit päätoimittaja Elis Sulkasen Suomeen menon muistoksi. Toimittaja Eero Boman, joka hoitaa Sulkasen tointa hänen poissaollessaan, puhui lyhyesti ja toivotti onnellista ja hauskaa matkaa ja tervetuloa takaisin. Samalla hän ojensi pienen lahjan matkaeväiksi.

Tämän sivun huoltaja toivottaa kaikkien järjestömme jäsenien ja lehden lukijain puolesta hänelle kaikkea hyvää matkan varrella ja perillä.

Mr. ja Mrs. Sulkanen matkustavat Suomeen ensi viikolla.

ABDULLAH F. HAMDI KUOLLUT

Drexel Hilliilta, Penn. kirjoitetaan, että entinen Turkissa hydro-electric voimalaitoksen rakennuksen johtajana toiminut M. Hamdi on kuollut Graduate-sairaalassa pitkän sairauden jälkeen. Hän oli 61-vuotias. Mr. Hamdi oli syntynyt Turkissa ja asunut Amerikassa noin 40 vuotta.

Mr. Hamdia jäi kaipaamaan vaimo Hildur. Hänet muistetaan Raivaajan "Naisten kolkan" toimittajana ja pirteänä pakinoitsijana, joka pakinoi samaan tapaan kuin Raisa nykyään. Hän käytti nimim. "Helme Loukee".

GARDNERIN UUTISIA

Kaksitoista miestä joutui mariineihin Gardnerin piiristä viime kuun aikana. Heidät viedään kahdeksan viikon perusharjoituksiin Parris Islandiin, S. C. Piiriin kuuluu useita lähiympäristön yhdyskuntia.

Työttömyys Gardnerissa ei ole suuri, sillä työnetsijöitä on ollut hyvin vähän työnvälitystoimistossa. Viime viikolla 393 henkilöä oli työtä etsimässä, joskaan heille kaikille ei ollut saatavissa etsimäänsä työtä.

Työttömyysvakuutuksen saajia oli 227, joista osa oli juuri laittanut anomuksensa sisään.

Vangittujen luku oli lisääntynyt. Heinäkuussa kuljetettiin 51 kansalaista kaupungin vapaaseen laitokseen, mikä on 16 enemmän kuin toukokuussa. Näistä 32 oli humalan takia vierailulla, 17 autoilulakien rikkomuksesta ja kaksi muiden syiden takia.

PERHERIITA

Riita maksamattomista laskuista ja miehen ryypiskelystä johti siihen, että vaimo on sairaalassa vaarallisten listalla ja mies kahden tuhannen takauksella vapaalla jalalla. Nainen on Burbankin sairaalassa, jossa hänelle on suoritettu hätäleikkaus sisäisten vikojen takia. Mies on Earl Hornrine ja vaimon nimi Marie.

Vaimo sanoi miehen potkineen häntä ja tallanneen, josta hän sai sisäisiä vammoja. Mies sanoi riidan johtuneen maksamattomista laskuista ja hänen ryypiskelyistään, jonka vuoksi hän sanoi vaimon lyöneen häntä rautaisella köydenpätkällä, minkä jälkeen oli miehen vuoro potkaista vaimoaan. Juttu tulee esille elok. 16 pnä.

RAKENNUSTOIMINTA JATKUU

Fitchburgissa annettiin heinäkuun aikana 55 rakennuslupaa, joiden arvoksi on arvioitu $142,486. Yhtenä rakennettavana on kaasuasema, arvoltaan kymmenen tuhatta dollaria. Luetteloon kuuluu asuinrakennuksia, autovajoja ja vanhojen rakennuksien korjauksia. Tiedot ovat rakennussupi Arthur Archambaultin antamia.

Seurakuntauutisia

Lähetysseurakunta

Sunnuntaina on englanninkielinen kokous kello 10:45 ap. ja suomenkielinen kello 7 illalla. Tiistai-iltana on ompeluseuran tilaisuus kello 7:30 illalla. Kahvipöydän kattavat Mrs. Hannah Wainio ja Mrs. Edith Mattson. Kansalaisemme ovat aina tervetulleita.. *Kv.*

Ap. Luth. seurakunta

Ensi sunnuntaina on suomenkielinen jumalanpalvelus kello 10 ap. Ensi tiistaina pidetään naistenliiton kokous Mrs. Matti Honkalan kodissa kello 8 illalla.

E. Penttinen.

P.Paavalin seurakunta

Tänä iltana puhuu alasalin hartaustilaisuudessa naapuriseurakunnan pastori William Sumner. Ohjelmassa on viulunsoittoa, laulua ja muuta tavanmukaista. Perjantai-iltamme ovat saaneet ystävällistä tunnustusta ohjelmiensa puolesta. Ja nythän on vierailevia puhujakin. Tervetuloa. Tarjoilua kuten tavallista. — *Kv.*

Helluntaiseurakunta

Lauantai-iltana ei ole kokousta. Sunnuntaina klo 2 ip. pidetään kokous C.C.kirkon sivusalissa. Ensi keskiviikkoiltana klo 7:30 on raamatun tutkistelua Mrs. H. Obergin kodissa, 183 Mechanic St. *Kirjeenv.*

MARKKINAT ASHBURNHAMISSA

Elokuun 23 pnä, lauantaina, on Ashburnhamin Town Hallin kentällä markkinat, joilla kerätään varoja joulupakettien ostoon niille 98 pojalle ja tytölle, jotka ovat asepalveluksessa armeijassa. Samalla heille lähetetään paikkakunnalla ilmestyvä "Newsletter"-niminen kuukausijulkaisu, että he saavat lukea kotipaikkansa uutisia.

Markkinat järjestetään vanhan tavan mukaan ja on siellä tarjolla huvitusta niin vanhoille kuin nuorillekin. Melkein kaikki järjestöt ottavat osaa järjestelyyn ja toimintaan.

Veren lahjoitus Gardnerissa

Punaisen Ristin veripankin auto vierailee Gardnerissa elok. 25 pnä. Vierailuaika on kymmenestä neljään iltapäivällä. Vapaaehtoisia lahjoittajia, jotka ovat kahdeksantoista ja kuudenkymmenen välillä, pyydetään ottamaan yhteys paikallisen Punaisen Ristin henkilöihin.

Maynard, Mass.

Lentokirje Saarijärveltä

Senjälkeen kun kirjoitin Raivaajaan 'Anna Salenilta' Atlannilla lyhyen kuvauksen Suomimatkamme vaiheista, on jo ehtinyt tulla esiin uusia elämyksiä. Laivamme, joka myöhästyi kaksi vuorokautta Atlannilla sattuneen moottorivian tähden, saapui Helsinkiin Katajanokan laituriin heinäkuun 14 päivänä. Siellä oli laivaamme vastaanottamassa monituhatlukuinen kansanjoukko, virittäen Maamme-laulun kaukaisille vierailleen. Laivasta maihin nousuamme häiritsi ei ainoastaan reilu kuurosade, vaan myöskin kömpelösti asetetut alaslaskuportaat, joissa eräs vanhempi nainen kompastui, saaden mustelmia käsiinsä ja jalkoihin. Se herätti oikeutettua suuttumusta matkustajissa tuollaisen huolimattomuuden johdosta.

Niistä kuitenkin selviydyttiin ja lämminhenkinen jälleen näkemisen tunne valtasi mielet. Oli kerrassaan liikuttavaa nähdä, millä itkunsekaisella riemulla vanhat tuttavat, sukulaiset ja ystävät kohtasivat toisensa, jopa toiset monien vuosikymmenien takaa. Katajanokan laiturilta hajaannuttiin kukin eri suuntiin, toisten edetessä Suomen sisäosiin, kun taas toiset jäivät Olympia kisojen seuraajiksi.

Suomi-Seura oli järjestänyt ulkosuomalaisten vastaanottojuhlan Kestikartanoon heinäk. 28 pnä. Siihen ei tämän kirjoittaja voinut kuitenkaan osallistua, sillä matkani suuntautui sitä ennen Jyväskylään ja Saarijärvelle.

Näiden viikkojen aikana on Suomessa eletty olympiakisojen lumoissa. Radiot ja sanomalehtien uutissivut on omistettu melkein yksinomaan näiden kisojen seostamiseen. Kisailua on suoritettu monilla eri linjoilla. Paitsi Stadionia ja Messuhallia Helsingissä, näiden lisäksi on kartalla ollut myös Hämeenlinna, Tampere, Kotka ja useampia toisia kisailupaikkoja. Kun ottaa huomioon niiden yhteisen katsojain määrän, niin on todettu, että kunakin kisapäivänä on niihin osallistunut toistasataa tuhatta katsojaa.

Radiokuuluttajat, jotka ovat olleet välittömässä yhteydessä toistensa kanssa, ovat omaa elävää luokkaansa. Niillä pojilla on silmää ja kuuluttamistaitoa. Heistä on erikoisesti mainittava Pekka Tiilikainen, jo! la on ollut aitoa sanavalmiutta ja rehevää huumorintajua.

Kun todennäköistä on, että Raivaajan lukijat siellä ovat täysin tietoisia näiden suurkisojen aikaan saannoksista, niin tarpeetonta tässä on niihin kajota. Sanottakoon vain se, että kisat, jotka päättyivät sunnuntaina, elokuun 3 pnä Helsingin Stadionilla mahtaviin juhlallisuuksiin, jättivät jälkeensä kauniin muiston kansainvä.lisestä veljeystunnosta. Olympiakisoja häirinnyt jatkuvasade ja kyimä sää muuttui lopulta kauniiksi kesäilmaksi, varsinkin viimeisenä kisailupäivänä. Se ei kuitenkaan lannistanut juhlamieltä.

Kun täällä on verrattain hyvät kulkuyhteydet, ovat ne houkutelleet jo tekemään useampia vierailuja synnyinseutujeni eri osiin. Oudoksuttavalta on kuitenkin tuntunut se, että pieniä poikkeuksia lukuun ottamatta entiset tuttavani ja kasvinkumppanini ovat häipyneet pois sinne, mistä ei ole takaisinpaluuta. Oudolta on tuntunut myöskin se, että monilla paikkakunnilla, jotka olivat ennestään tuttuja, on viidenkymmenen vuoden aikana tapahtunut sellainen muodonvaihdos, että on vaikea niitä tuntea. On kohonnut uusia asuntoryhmittymiä, kouluja, kauppaliikkeitä ja työväentaloja. Entiset maatalot ovat myös vaihtaneet omistajia. Niissä asuu vierasta sukuperää, joko kokonaan tai ainakin etäistä alkuperäistä sukujuurta. Yleensä voidaan sanoa, että Suomi esittäytyy nyt kokonaan toisellaisessa valokeilassa kuin viisikymmentä vuotta sitten. Uutta uskoa, uusia elämänmuotoja, rohkeutta ja luottamusta parempaan tulevaisuuteen on havaittavissa kaikkialla.

Uutistietojen mukaan Suomessa odotetaan tänä syksynä keskinkertaista parempaa viljasatoa. Yöhallo ja ei ole ollut, mutta moniviikkoiset sateet ovat hidastuttaneet viljan tuleentumista varsinkin etelä- ja keski-Suomessa. Se ei kuitenkaan anna aihetta huolestumiseen, sillä elokuu tuli esiin kauniina ja aurin koiseta. — Piste.

Watertown, Mass.

Muistelmia lomaviikolta

Ihmisellä on joku tuntematoin olento, jota me emme näe, joka johtaa meidän elämäämme.

Silloin kun luin Raivaajasta, että on taas ne niin sanotut rannikkojuhlat, ajattelin hengessäni ja olin pahoillani, että en minä nyt sinne pääse, sillä olinhan vasta ollut tässä paikassa niin vähän aikaa, että eihän minä mitenkään voisi sinne päästä enkä viitsi liioin kysyäkään, vaikka en olekaan ujoudella pilattu. Yhtäkkiä emäntä tulee ja sanoo, että saat koko viikon lomaa. Kyllä se oli hyvä, sain olla siellä juhlillanne, tapasin monta tuttavaa, Hilja ystäväni tyyrätessä tuota limosiinia. Sitten sain käydä Alma Nissilän kanssa siellä niin sanotulla Veljen talolla. Olin ensimmäisen kerran heidän haalissaan ja ihmettelin kun he ovat innostuneet korttia pelaamaan. Onhan hyvä, että on jotakin ajan kuluksi, jos ei muuta niin rätkii kortteja. Siellä jo Hilda Markkola kuiskasi, että heillä tulee olemaan leskien tanssit, niin että silloin siellä kai tulee olemaan eri huminat. Kuuleppas Hilda, otappa ohjeestani vaari, niin sitten tanssitaan toisenlaisia tansseja.

Tällä reisulla tapasin rippikoulutoverini, Mrs. Maimi Hakkaraisen, jota en ollut nähnyt sitten 1914. Tiemme erosivat, hän muutti Quincyyn ja minä jäin Maineen. Tapasin hänet Mr. ja Mrs. Hanhisalojen Suomeen lähtiäisjuhlassa. Olin siitä niin iloinen, että eipä sinä yönä uni tahtonut tulla. Maimi rouva on yhtä kaunis kuin ennenkin, samanlainen hymy huulilla. Joskus tulen luoksesi kun saan tuon "piikapäivän" ja sitten pidämme hauskaa.

Nyt sitten kiitokset teille kaikille ystävyydestänne, mitä osoititte minulle tyttäreni kanssa. Hilja Kosonen ansaitsee taas monet suuret kiitokset, kun saimme olla koko tuon viikon hänen kodissaan. Näillä kiitoksilla on kyllä hyvin vähän palkittu — sen mitä tunnen olemuksessani, en voi sitä sanoiksi pukea. Ilomielin muistelen tätä lomaviikkoa. — Saimi ja Lahja Peiju.

Worcester, Mass.

Alueen syysjuhla-kaupungissa Mölylässä

on tänä lauantai-iltana miesten kahviais-tanssit. Kahvilipussa on "luki" numero, jolla saa palkinnon. Tulkaa joukolla.

Osaston kokous

on perjantain 15 päivän illalla Mölylässä, tärkeätä jokaiselle, sillä siellä jaetaan työt syysjuhlille ja valitaan edustajat aluekokoukseen, joka pidetään Maynardissa syysk. 28 p. — Niku.

UUTISILMOITUKSIA

FITCHBURG, MASS.
Halutaan vanhahko nainen taloustyöhön ja laittamaan ruokaa vanhahkolle miehelle. Yksityishuone haluttaessa. — Mr. Pesonen, 280 Kimball St., Fitchburg.

Kauniita gladiola ym. kukkia. — O. Manninen, 117 Electric Ave., Milk-kadun päässä. Puhelin 2-5752.

Ailin Autokoulu. Ajoläksyjä annetaan päivittäin. — Puhelin 3-6920.

Bosk hautaustoimisto 85 Blossom St., puhelin 2-3635. Aina palveluksessanne.

LEOMINSTER, MASS.
Maksamme korkeimman markkinahinnan broilereista ja kanoista. Soittakaa telef.: Leominster 2474.

• BUSSEJA •
NEW YORK CITYYN
LAKE WORTHIIN, FLA.
FITCHBURG TRAVEL SERVICE
239 Main St., Fitchburg.

"Depend on Independent"
Independent Cab Company
Autoja kaikkiin tilaisuuksiin.
Tel. 3-3006
13 Prichard Street Fitchburg.

HYVÄ ILMANVAIHTO!
SAXON Keskiviikosta lauantai-iltaan
"Francis At West Point"
Kello 1:00-3:50-6:40-9:30
Ja "Green For Danger"

August BECK
PACKAGE STORE
846 Main St., Fitchburg
Tel. 5-5617
Parhaita viinejä, konjakkeja, hienoja liköörejä ja Mallasjuomia hiukan halvemmalla kuin muut.
Monipuolisin valikoima Fitchburgissa.

FITCHBURG
Theatre * * Fitchburg
Perjantaina ja lauantaina elokuun 8 ja 9 pnä
Tyrone Power-Patricia Neal ja Stephen McNally elokuvassa
"Diplomatic Courrier"
— Ja —
Patricia Medina ja John Sands elokuvassa
"Aladdin And His Lamp"
Alkaen sunnuntaina, elok. 10 pnä
Van Johnson-Patricia Neal ja Louis Calhern elokuvassa
'Washington Story"
— Ja —
Rod Cameron ja Jane Nigh elokuvassa
"Fort Osage"

TEXACO Certified SERVICE
PATARI OIL COMPANY
Texaco Crystalite Keittouuni- ja Lämmityslaitosöljyä
Gasoliinia - Öljyä - Expertti rasvausta
High- ja Mechanic-katujen kulmassa. Puh. 3-3427 Fitchburg, Mass.

MEILLÄ ON SUOMESSA OPIN KÄYNYT KELLOSEPPÄ.
Hänellä on 25 vuoden kokemus kaikenlaisten kellojen korjauksessa. Voitte luottamuksella tuoda kellonne meille korjattavaksi ja voitte olla varmat siitä, että ne tulevat ensiluokan kuntoon halvemmilla hinnoilla. Meille voitte postin kautta lähettää kelloja korjattavaksi ja teemme niissä taatusti hyvän työn ja lähettäen ne takaisin viikon sisällä. Meillä on Watch Master kellojentarkastuskone, jonka avulla kellot voi asettaa ajan pitäväksi lyhyessä ajassa.
Meillä tehdään kaikenlaista kultaesineiden korjausta ja laitamme helmet uuteen lankaan. Timanttinne, joka on vanhanaikaisessa upotuksessa, laitamme uuteen, muodin mukaiseen, missä se näyttää paremmalta. Kaikki työ on taattu. — Liike on perustettu 1912.
C. J. KAUPPINEN 711 MAIN STREET, FITCHBURG, MASS. Puhelin 2-9055

PAUL'S CAFE
(goody-goody)
ASHBY STATE RD.
FITCHBURG, MASS.

Kutisevat ja kesivät varpaat
Jos varpaanne kutisevat ja kesivät se on "Atleettijalan" merkki. Käytäkää James-salvaa. Se auttaa heti sitä saatte raha-takaisin takuulla
MURPHY'S DRUG STORE'STA. — Fitchburg, Mass.
Hinta $1.00 purkki.
Postitilaukset täytetään.

GEORGE A. JOUBERT
Hyviä
Kenkiä ja Vaatteita
Whitman, Mass.

HALUTAAN
pariskunta Brooks kouluun, Concord, Mass. Vaimo keittäjäksi ja mies huoltajaksi ja talonmieheksi. Asunto varataan. Soittakaa maksuumme: Concord, Mass. 409-M.

ARON Sex-Link Kananpoikia
Mass. (U.S.) hyväksyttyjä pullorum-vapaiksi
ARO'S POULTRY FARM
Elm Street, West Townsend, Mass. Puh. Townsend 280

Worcester County Natural Gas Co.
E. O. WILSON, Mgr.
COOKS HEATS MAKES ICE
Pyrofax TRADE MARK
Superior BOTTLED GAS Service
HOUSE HEATING
Glenwood — Magic Chef Ranges
Electrolux Gas Refrigerators
Bottled Gas Service
5 Corners LANCASTER, MASS. Phone Clinton 700

LEO REPONEN
Täydellinen Vakuutuspalvelu
YLEINEN NOTAARI
Palo-, Auto-, Henki- ja muita vakuutuksia. Matkailutoimisto Maa-, meri- ja lentolippuja. Valtion ja liittohallituksen tuloverokaavakkeita täytetään. Registeeratkaa autonne kauttamme ensi vuodeksi.
Kohteliaimmin pyydän teitä kääntymään puoleeni kaikissa asioissa, joissa voin teitä palvella. Olen aina teidän palveluksessanne.
Puhelin 948-W
63 PARKER ST. MÄKI BLDG., GARDNER, MASS.

DOLLARIN PÄIVÄT
perjantaina ja lauantaina
DOLLARIN ARVON KOHOAMINEN
Te aivan ällistytte, havaitessanne miten paljon saatte dollarillanne Lanelta

MIESTEN VALK.
Broadcloth paitoja
Hyviä pyhäpaitoja. Kaikki kutistumattomia. Olleet $3.00 asti
Dollarinpäivinä
$1.89

Basque-paitoja
Pujomallia Bentwood ja Arrow lyhythihaisia. $1.95-$2.59 arvoisia
$1.39

Miesten pyjamia
Hyviä Broadcloth pyjamia, B.C.D. kokoa. Doll.päivinä
$2.79

Sinisiä työpaitoja
Hyvää standard laatua. Tilavia ja kutistumattomia.
Dollarinpäivinä
$1.39

Miesten pukuja
Tässä on teitä hämmästyttäviä arvoja. Seviotista ja muista kankaista valmistettuja
$19.50

STANDARD
Worsted pukuja
Tavallinen hinta $45.00. Sopivia lähes kaikkiin tilaisuuksiin.
Dollarinpäivinä
$29.50

MIESTEN
kesähousuja
Monia värejä ja monenlaisia $6.50 ja $6.95 arvoisia
Dollarinpäivinä
$4.95

POIKIEN
kesähousuja
Erinomaisia arvoja. Hyvä valikoima
Dollarinpäivinä
$3.95

Lukematon määrä toisia erikoisuuksia kautta liikehuoneemme.
Avoinna perjantai-iltana kello 9:ään.
F. H. LANE COMPANY
530-532 MAIN ST., FITCHBURG.